

TRILOZI LI...BERTE

DEV VIRAHSAWMY

©Dev Virahsawmy
All rights reserved

LI

DOKTER HAMLET

HAMLET 2

BOUKIE BANANE

LI

BANN PERSONAZ

ARJOUNA : Zenn polisie
RAWANA: Serzan
ANGELA : Metres Rawana
PIERRE : Pion
MIKE : Vie Polisie

Dekor: Biro dan enn prizon politik. Laport agos amenn dan bann sellil; laport adrwat se lantre prensipal. Adrwat ena enn bife. Pre kot laport agos ena enn kivet lor enn stenn ek enn potao anba. Ena enn latab ek trwa sez omilie lasam la. Lor latab la ena enn telefonn ek enn gro "Diary book" .

SENN 1

Ler rido leve, Mike (senkant-an) pe asiz atab fas ar lodians, li finn apiy enn ti laglas kont "Diary book " la. Ar enn per sizo, li pe koriz so moustas. Rawana (karant-an), so simiz deboutone, pe souy so likou ar enn mouswar, so lizie fixe lor Mike.

RAWANA: Eta Mike, to pa fatige kares to moustas!

MIKE: Mon cher, besoin ki enn dumonde toujours smart.

RAWANA: Smart! Enn vie siko kouma twa. To bliye to seve blan.

MIKE: Mon cher. To finn deja get enn rav. So latet blan hen, me so la queue!

RAWANA: Goal! Ar twa, pa kapav koze. Alor to'le fer mwa kwar ki dan to vie zour la, to ankor ena dife?

MIKE: Cher ami, pa fer mwa dir twa des choses grossières. Mo kapav bliye ki to mo Serzan.

RAWANA: Ki Serzan Mike, to kone nou de kamrad.

MIKE: Bon, voilà, c'est fait. (*Li poz sizo la lor latab, met so laglas dan pos*). Serzan, finn

midi. Mo bizen ale. Mo pa kapav rat mo randevou ... Oh, la douce créature!

RAWANA: To pa kapav ale, to ranplasan pa ankor arive. Ki to prese! Enn vie renar kouma twa konn bie ki plis to fer enn fam atann plis li kontan twa.

MIKE: Saken sa teknik ... Kifer li anretar ? Kisannla sa ?

RAWANA: Ki sa?

MIKE: Kisannla pou ranplas mwa.

RAWANA: Enn sa bann zenn joukal ki fek sorti Treyning.

MIKE: Li pa pou ser nou kwen?

RAWANA: Ser nou kwen! To kapav kwar. Enn kout kraking, mo fer li vinn enn bon toutou. Detoutfason, to bizen retourne dezer. Pa bliye tou plan finn drese pou dezer-edmi. Avan trwa-zer, tou bizen fini dan lord.

MIKE: Sa to kapav kont sur mwa. (*Li get so mont*). Kot li ete ce con la?

RAWANA: Asiz twa Mike. Senk minit anplis, senk minit anmwens, ki sa kapav fer?

MIKE: (*Silans*)

RAWANA: Tou finn fini fixe. To rapel bien ki to ena pou fer? Pa bliye dezer-edmi. Mike, ki to pe panse?

MIKE: Nanye. (*Silans*). To finn fer lager twa Rawena?

RAWANA: Wi, kifer?

MIKE: Ki to santi kan to bizen touy enn dimoun, enn imen parey kouma twa?

RAWANA: Ki to gagne? Parey kouma mwa! Li mo ennmi. Si mo pa touy li, li pou touy mwa ... Premie fwa li difisil me kouma to pez gaset ... Bawww! Li tonbe. So disan liber twa. Apre sa tou vinn fasil. Enn, de, trwa, dis.

MIKE: Komie to finn touye?

RAWANA: Boukou.

MIKE: Zame to finn pans zot? Bann zenn, bann perdfami?

RAWANA: Mo fer mo travay. Mo gagn lord touye, mo touye. Plis mo touye, plis mo sef kontan mwa. Meday, promosion, tou depann lor la.

MIKE: Zame mo finn touy personn dan mo lavi ... (*Enn ti riye bet*). Mo prefer fer lamour.

RAWANA: Pou mwa touye, fer lamour, tousala parey.

MIKE: Lager finn fer twa vinn koumsa?

RAWANA: Lager finn fer mwa vinn enn zom. Zis fam ek zanfan ki fer enn pake letalaz. Mike, mazinn enn sel kiksoz. Pou gagn promosion, pou fer progre, bizen fer plezir bann sef.

MIKE: (*Silans*)

RAWANA: To konpran, bann sef kontan bann seki ekzekit lord, fer travay sasi.

MIKE: Kot li ete sa kouyon la?

RAWANA: To pa kapav aret pans to bougres. Kouma mo ti pe dir twa, enn sef ena lespri. Li tousel kone ki bon, ki move. Si li trouv kiksoz nesese, se parski li dan lentere tou dimoun. To lentere, mo lentere. (*Rawana finn vinn asiz lor latab adrwat*). Apre sa, enn sef ena gran pouvwar. Si li pa gagn satisfaksion, ena ki pou bizen pey ser.

MIKE : Kifer to dir mwa sa?

RAWANA: Mike! Mike! (*Enn riye foutan ek vilger*). (*Li leve, li mars-marse ver laport adrwat. Enn kout sek li tourn ver Mike*). To rapel sa ka viol, lane dernier? Pov fam!

MIKE : Sarzan!

RAWANA: Serzan? Ayaya! To finn bliye mo non? Rawana, to bon kamrad. (*Kikenn tap laport adrwat*). Kisannla sa? (*Li boutonn so simiz, dres so lenz, al ouver laport*).

SENN 2

RAWANA : (*Li ouver laport*). To pa kapav reponn? To fer koumadir ki gran sef pe vini .

ARJOUNA: Mo finn reponn Serzan. (*Tann zis so lavwa*)

RAWANA: Bon, bon! Tomem ki finn avoye pou ranplas Mike?

ARJOUNA: Wi, Serzan.

RAWANA: Antre. (*Arjouna, enn zenn anviron vennsenk-an, oter mwayen, lekor atletik, rantre timidman. Li dibout kot laport*).

RAWANA: Kouma to apele?

ARJOUNA: (*Dibout drwat*). P.C. Arjouna

RAWANA: Bon Arjouna. Finn explik twa ki travay to bizen fer isi?

MIKE: Kifer to anretar? Pa ti finn dir twa ki to bizen ranplas mwa midi?

ARJOUNA : Exkize sef. Pa mo lafot. Mo pa finn gagn transpor pou ariv dan ler.

RAWANA: Pa finn gagn transpor! Ar tousa bis ek taxi-tren ki ena lor larout!

ARJOUNA: Ou pa kone ki tou bann travayer transpor finn zete depi di-zer?

RAWANA: Non, kifer?

ARJOUNA: Personn pa bien konpran kifer. Me mo finn tann dir ki zot pe dimann liberasion bann prizonie politik.

MIKE: Liberasion .... Liberasion! (*Enn riye foutan*). Rawana mo ale.

RAWANA : Fer enn lantre dan liv. Apre sa, pa bliye ki to bizen retourne de-zer.

MIKE : Mo kone Serzan.

RAWANA: Ki lor pla zordi? Sodomi?

MIKE: *(Fer koumadir li pa tande, li met so kasket, li sorti).*

RAWANA: *(Enn gran riye rapli ar mesanste).* Ar mwa, to pa pou sape kamrad Mike.

SENN 3

RAWANA: Asiz twa Arjouna. Mo kapav apel twa, twa?

ARJOUNA: *(Li get li ar sirpriz).* Wi Serzan.

RAWANA: To konn sitiasion isi?

ARJOUNA : Enpe Serzan.

RAWANA: Nou ena dan kaso No. 4 enn prizonie danzere. Toulekenz minit, to bizen al louk dan trou laport pou gete ki li pe fer. To pa gagn drwa rant dan so kaso. Get li par trou laport. To finn bien konpran? Lera to fer enn lantre dan sa gro liv la. Touledemier tan to bizen telefonn "Headquarters", to enform zot lor sitiasion isi. Non, lesli, sa mwa mo va fer.

ARJOUNA: Samem tou Serzan?

RAWANA: Samem tou. A, mo finn bliye. Dezer-edmi zis, kikfwa telefonn pou sone. Si li sone, apel mwa, to tande. Me twa, fale pa to lev resepter. To finn bien konpran mwa?

ARJOUNA: Rayto Serzan.

(Rawana al asiz lor sez kot Mike ti pe asize, ouver liv la, zet enn koudey referm li, ris so sez deryer, avoy so de lipie lor latab).

RAWANA: Asize Arjouna. *(Arjouna asize).* We! Rakont mwa enpe sa lagrev la.

ARJOUNA: Bon Serzan. Kouma mo finn dir ou, tou bis finn aret roule enn kou. Bien organize. Enn sel kou tou bis! Zot for.

RAWANA: Zot for? Ki tole dir?

ARJOUNA: *(Li realize ki li finn dir plis ki bizen)*. Non Serzan, mo'le dir zot bien organize. Enn sel lord finn marse.

RAWANA: Me kifer zot pe fer sa lagrev la?

ARJOUNA: Mo pa kone Serzan.

RAWANA: Taler la to ti pe dir ki ...

ARJOUNA: Sa, seki mo finn tande. Me anverite, personn pa kone.

RAWANA: Ki finn ariv bann travayer la? Zot finn vinn tro gra. Zot koumans fer politik olie ki zot fer travay kouma bizen. Mo dir twa sa lemonn la pe "badal gaya"... Enn kote zot ena rezon, to pa kwar?

ARJOUNA: *(Pa konpran kot li ole vini)*. Hen!

RAWANA: Zot ena rezon. Zot bien organize kouma to dir, zot servi zot lafors kont gouvernman. Fer larg prizonie, kriminel, fouter dezord. To pa dakor?

ARJOUNA: Serzan, mwa mo la pou obeyir lord. Mo lopinion pa konte.

RAWANA: Ar mwa, to pa bizen per, Arjouna.

ARJOUNA: Pa finn ler pou al get prizonie la?

RAWANA: Ki to prese? Mo ti al get li avan to vini. Tou korek. Mo sir li ankor pe dormi. Li dormi tout lazourne. Enn gran lavi.

ARJOUNA: Finn fini gagn kenz minit depi mo finn vini.

RAWANA: Ki to fatig twa. Nek met dan liv ki tou korek.

ARJOUNA: Vremem li pe fer lagrev lafen.

RAWANA: Wi, me kot mo pou kone si li finn gout-goute. Apre sa, ki to fatig to nam ar enn fouka. (*Li alim enn sigaret*).

ARJOUNA: Dakor Serzan. (*Li fer enn lantre dan liv, lev so lizie, get Serzan la, ferm liv la, ouver so sak, tir enn liv e koumans lir*).

RAWANA: To kone, to pou ena enn bel lavenir dan lafors parski to konn obeyir to siperyer. Ki liv to pe lir? Mo get enn kou. Mamma! "The Model Farm"! Me mo tir mo sapo. To enn entelektiel! To lir gran-gran liv! Ki to plan kan to pou vinn komiser? Donn enn pios tou bann polisie? (*Riye*).

ARJOUNA: (*Dekonserte, me osi ankoler*). (*Silans*).

RAWANA: Ki to fatig to latet. Manze, bwar, donn jaz. (*Zet liv la lor latab*). Enn zour, si nou rezwenn, mo va explik twa ki bizen fer pou arive dan lavi.

ARJOUNA: (*Irite*). Mo peyna lentansion arive. Mo bon kot mo ete.

RAWANA: Arjouna, enn zenn garson entelizan kouma twa san okenn ambition! Terib sa! (*Li lev telefonn*). Alo, Serzan Rawana from Detention Centre. All correct. Kisannla sa? Twa. Ki lapoz? ... Pou lekours dime, to finn aste enn fon? ... Get sa. Nou aste enn fon ade. (*Poz telefonn vit*). Enn bwat sa! Partou ena chek. Nou nou vey prizonie, ena lezot pe vey nou. (*Li tourn ver Arjouna, ki pe lir so liv*). Wey do, dir mwa ki to anvi fer si to pa anvi arive?

ARJOUNA: (*Agase*). Ramas enpe larzan, aste enn ti laferm.

RAWANA: Enn ti laferm, enn gran laferm. Enn zour to pou vinn bien ris. Kan mo pran mo retret, mo kapav vinn get twa pou enn ti job kas-kase.

ARJOUNA: Mo pa anvi vinn ris, mo zis anvi fer seki mo anvi. Mo'le mo lendependans.

RAWANA: Lendependans! To koz enpe kouma sa bann latet brile la. Be kifer to finn rant dan lapolis? Wey do, mo finn bliye. To bizen ramas enpe larzan. Gete, mo piti,

lendepandans napa ekziste. Dan lavi, ena seki gran, ena seki piti. Seki gran donn lord, seki piti ekoute. Seki piti obeyir ar lespwar gagn proteksion. Depi koumansman lemond li koumsa. Ferm to liv. Bril li. Ekout mwa. Momem pli gran liv. Mo apel lexparyans. Tou trouv mwa. Zordi mo serzan. Kikfwa dan enn semenn mo pou vinn enspekter. Kifer? Mo konn fer mo sef plezir. Mo sef pou rekonpans mwa. Kwar mwa, mo piti. Bann liv la pe gat to lespri. *(Li riye ar satisfaksion, leve, ouver larmwar, tir enn revolver, zwe-zwe ar li)*. To trouv sa? Lavenir ladan.

ARJOUNA: *(Pa bien konpran)*. Ki lavenir?

RAWANA: Enn zour mo va dir twa. *(Li les revolver la lor latab, pran enn flask dan larmwar, vid de gorze dan so labous, dres so lagorz)*. Aaaa! samem pli bon meksinn. De gorze, aster mo santi mwa fit, koumadir enn tig finn rant dan mo lestoma. To'le enpe? Non. To bet. A wi, mo finn bliye. To pa bwar, to pa fime, to bizen ramas larzan pou aste to ti laferm.

ARJOUNA: Pa sa Serzan. Dapre lord pa gagn drwa bwar pandan travay.

RAWANA: *(Pa kontan sa remark la)*. Pa gagn drwa! Mo garson, isi mwa ki donn lord. Mo donn twa lord bwar enn gorze.

ARJOUNA: Non Serzan. Mo pa anvi.

RAWANA: P.C. Arjouna, enn lord. *(Ena enn tansion ant sa de la)*. *(Silans)*... *(Li riye.)* Mo finn krak twa la.

ARJOUNA: *(Silans)*. *(Li leve, al ver laport agos. Sorti.)*

SENN 4

(Rawana tousel. Li souy so figir ek so likou ar enn mouswar. Li pe transpire. Li bwar enpe depi dan flask la. Lefe labwason la koumans paret. Deplizanpli so lalang pou koumans amare. Deplizanpli li pou vinn brital, mem vilger. Detanzantan li pou bwar enpe ziska lafen pies la).

RAWANA: Pa gagn drwa bwar? Kisannla kapav anpes mwa. Mwa ki sef isi ... Enn laferm! ... Lapolis pa bon pou gran misie la .... Lendepandans! .... Gran-gran lide! .....

Koumadir li pli fezer ki so kamarad li. (*Li pran liv Arjouna, zet li lor latab ar degou*). Trouve sa bann zenn ki finn nouru dan bwat koton. Zot pa kone ki apel lamizer. Zot pa kone ki apel souse pou gagn enn travay. Lendepandans! Letan mwa mo ti pe fer lager pou defan so lendepandans, ki li ti pe fer? Li ti pe zwe, ansekirite. Aster li vinn koz lendepandans ar mwa. Mo finn riske mo lavi pou dimoun kouma li. Komie mo finn bizen touye .... liberasion ... Nou tro mou ar zot. (*Bwar enpe*) ... Arjouna, ki to pe fer? ... Lendepandans!... Liberasion!... gran koze !... Tou sa bann sakrifis, tou sa bann travay malprop ki mo finn bizen fer ! Wi misie, non misie ... Aster, ler mo finn ariv pre kot mo bit (*Li trap revolver la, kares li*), zot vinn ar mwa ar zot gran-gran koze. Personn pa pou dibout lor mo sime. (*Li poz revolver la ar prekosion lor latab*) ... Arjouna! Arjouna!

SENN 5

ARJOUNA: Wi Serzan.

RAWANA: Ki to pe fer? To pa kone ki pa gagn drwa koz ar prizonie la? Si mo met enn rapor, to sote kouma enn bouson... Remersie lesiel, mo enn bon boug.

ARJOUNA: Li paret bie fay.

RAWANA: Bien fay! Mwa ki finn dir li pa manze. Apre tou so lasante pa regard twa. Ena dokter pou okip sa. Fer enn lantre dan liv ki tou korek.

ARJOUNA: Li pa korek Serzan. Bien bizen fer enn dokter vini.

RAWANA: P.C. Arjouna. Mo finn dir ou met enn lantre ki tou korek.

ARJOUNA: Wi sef. (*Arjouna asiz kot latab, ouver liv la. Li get Rawana, lerla koumans ekrir*).

RAWANA: Sori Arjouna. To kone, mo fatige. Mo finn sap lor kal. Pa gard dan leker. To kone, kan mo ti ena enn fam ek de zanfan pou swagne, travay mo pa ti ena, personn pa ti ole ed mwa. Mo fami ki ti obliz mwa marye zenn, ti refiz ed mwa. Zot dir ki mo pares. Kan lager ti deklare, mo ti bizen kit mo fam, mo zanfan pou enpe lamone. Bondie-mama ki lamone! ... Pou nouru mo fami, mo finn bizen aprann touye, aprann tout sort kalite malpropte. Lerla mo finn met enn kiksoz dan mo latet. Zame ankor mo pou aksepte

lamizer. Lavi kourt. Bizen konn viv li, bizen konn amize.... Mo finn swazir ar kisannla mo pou marse pou mo prop lentere. Kan mo ti dan pens, personn pa ti ed mwa. Aster sakenn so sakenn. Personn pa pou bar mo sime. To pe ekout mwa?

ARJOUNA: Wi Serzan. (*Li finn fini ekri dan "Diary book"*)

RAWANA: Poz to liv. To pa finn konn lamizer twa Arjouna?

ARJOUNA: Mo pe mazinn li mazor. Si nou pa fer kiksoz vit, li pou mor.

RAWANA: Li pou mor! (*Riye ironik*). Bliye li. Nou ki enportan. Bien enportan. Nou finn vinn koumadir bann ti bondie. Lavi enn dimoun dan nou lame. To pa santi twa for? Koumadir dan lager. To lennmi divan twa, to fizi pwente lor li. To ledwa lor gaset. Enn ti mouvman. Bawwww! Li kaykounn.

ARJOUNA: Nou pa dan lager la Serzan.

RAWANA: Pa dan lager! Ki to kone, twa ki finn touzour viv dan enn bwat koton. Lager zame fini. Seki pli for regne. Sakenn bizen konn swazir kote pli for. Si to mars ar seki feb. Bawwww! To kaykounn. Ekout mwa, mo kone ki mo pe dir. Mo finn pas dan tousa. Apre sa, ki to fatig twa ar li. Li fami ar twa?

ARJOUNA: Non Serzan. Me li enn imen.

RAWANA: Imen! Imen! Gran-gran koze. (*Li bwar enpe*). To sir to pale enpe? Non. Enn kote to rann mwa enn servis, pa ena ase pou de dimoun. Li pe bar mo sime ... li pa imen, li mo ennmi.

ARJOUNA: Li pe bar ou sime! Me Serzan li pa finn fer ou nanye.

RAWANA: To tro zenn pou konpran. Ekout mwa piti. Si to swiv mo konsey, si to fer seki mo dir twa, to ti laferm, dan enn semenn to kapav gagn li. Selman, mo pa ankor sir twa. To laferm, li dan mo lame. To nek ena pou dir wi.

ARJOUNA: Ki ete?

RAWANA: Leson nimerò enn: pa poz kestion. Leson nimerò de: konfians total dan to sef

ki kone ki li pe fer. To paret enterese. To lizie dir mwa sa. To laferm dan mo lame. Mo lame.

ARJOUNA: Ki manier?

RAWANA: Ah, ah, pa poz kestion.

ARJOUNA: Mo pa kapav nek dir wi, san kone.

RAWANA: (*Li riye ar satisfaksion*). Leson nimerò de: konfians.

ARJOUNA: Mo bizenpanse.

RAWANA: Pa bizenpanse. Leson nimerò trwa: nek obeyir.

ARJOUNA: Mo pa dakor.

RAWANA: Adie laferm ... Me to pou sanze ... Mo garanti twa to pou sanze. Mo bien kontan twa. To entelizan. Mo sir to pou konpran kot to lentere ete.

ARJOUNA: (*Ar kouraz*). Pou lemoman mo lentere li dan mo travay.

RAWANA: Bravo. Bien koze.

ARJOUNA: Bien fer mo travay.

RAWANA: Fer seki mo dir twa fer.

ARJOUNA: Fer seki regleman dir mwa.

RAWANA: (*Enn ti riye*). To ena boukou pou aprann. Bon! Sipozon nou swiv tou seki regleman dir. Ki dapre twa nou bizen fer?

ARJOUNA: Fer lotorite kone ki li fay, ki li bizen avoy enn dokter pou konsilte li.

RAWANA : Eski to finn dimann li si li pou aksepte ki enn dokter konsilte li?

ARJOUNA: Non, me ...

RAWANA: Ah! To trouve. Si nou deranz enn dokter, apre li refiz get li. Nou finn perdi nou letan.

ARJOUNA: Me...

RAWANA: Apre sa, mo kone ki mo pe fer. (*Li bwar ankor enpe*). Apre tou, li mor, li pa mor, ki sa kapav fer mwa. Li pa enn danze piblik?

ARJOUNA: Serzan?

RAWANA: Hen?

ARJOUNA: Nanye.

RAWANA: (*Rot enn kou*). Koze, ki to per?

ARJOUNA: Nou travay se vey li, me eski nou ena drwa ziz li?

RAWANA: Mwa mo finn ziz li. Li lor mo sime. Li koupab. Li kapav mor.

ARJOUNA: Lor ou sime?

RAWANA: Lor mo sime. Tou lanmerdman ki nou pe gagne, se akoz li. Mo zour konze zordi. Akoz li mo bizen travay ... Me erezman, sak pikan ena so fler .... grasa li, mo kapav ...

ARJOUNA: Kapav kwa?

RAWANA: To poz tro boukou kestion. (*Li al ver telefonn, lev resepter*). Alo. Alo. Alooo. Ki zot pe fer? Personn pa reponn. Alooo. Alo ... Ki zot fer laba? Depi senk minit, mo pe telefone. Tou korek ... Ki to dir? Renion espesial? Kifer?... Bon. Pa bliye les mwa kone. Eh! To dakor pou seki mo ti dir twa? ... Mo dir twa dime li pou gagn lekours. Ki to'le dir, kikfwa pa pou ena lekours? Bon! Bon! Pa bliye telefone. (*Li poz resepter. Rod relev li. Ezit enn minit. Sanz lide*). (*Ar Arjouna*). Ena kik treboul deor.

ARJOUNA: Ankor kiksoz lor ou sime?

RAWANA: Hen! (*Riye*). Foutan mo garson! Foutan! (*Kikenn tap laport. Rawana get so mont, fer enn sourir, tourn ver Arjouna*). Bon, al get enn kou si li korek. (*Arjouna sorti par laport agos*).

SENN 6

Rawana ouver laport adrwat. Angela, enn fam anviron trant-an, bien smart, rantre.

RAWANA: To sir personn pa finn trouv twa.

ANGELA: Kouma touzour. Mmmm ...To santi pi larak. Gran lazourne koumsa to bwar.

RAWANA: Parski mo tro tris kan to pa la. Ale, anbras mwa. (*Angela abras li lor so lazou*). Ale mo gate, pli bien ki sa.

ANGELA: Taler. Ki to prese?

RAWANA: Lavi kourt.

ANGELA: Twa. Twa to pou viv omwen san-tan. Li ankore pe fer lagrev lafen?

RAWANA: To finn vinn get mwa ousa to finn vinn sers so nouvel?

ANGELA: Mo zis pe dimande. Si to pou ankoler, mo prefer ale. Mo pa anvi lager. Mo finn fatige diskite.

RAWANA: Si to finn fatige, ale. Kifer to vini. Ale.

ANGELA: (*Dekonserte*)

RAWANA: To'le al get li?

ANGELA: Non. Les tonbe.

RAWANA: Asiz twa la. To pran enn tipti?

ANGELA: Non mersi.

RAWANA: Madam boude. Madam finn vinn sosiab. Eta, ar mwa to pa fer sa. To fer to alert ar mwa, mo met tou to pese deor. (*Angela asiz lor enn sez*). Ki to gagne zordi?

ANGELA: (*Silans*)

RAWANA: Ki to gagne?

ANGELA : Nanye ... Mo nepli kone.

RAWANA: To nepli konn kwa?

ANGELA: Tou paret drol zordi. Koumadir enn siklonn dan leparaz.

RAWANA: To rekoumanse ar to bann zistwar fam. Tou normal. Pa ena okenn problem. Okontrer. Zordi kapav enn gran zour pou mwa. Mo kapav vinn enn gran boug. Lerla to pou kapav viv kouma enn gran Madam. Bizou, zoli lenz, tou seki to'le. Fer mwa konfians, sa enn gran kiksoz.

ANGELA: Kot Mike?

RAWANA: Mike finn al zwenn so trwa-senk.

ANGELA: To tousel la?

RAWANA: Non, ena so ranplasan. Mo finn avoy li cheke si tou korek.

ANGELA: Kisannla sa?

RAWANA: Pa bizen trakase? Enn ti boug korek. Enn ti entelektiel ar bann gran lide, bann gran prensip. Li lir tro boukou.

ANGELA: To kone ena lagrev deor?

RAWANA: Wi. Mo tann dir bann travayer pe dimann so liberasion.

ANGELA: Mo'si mo finn tann dir sa. To pa kwar ki ti bizen larg li? Ki li finn fer?

RAWANA: Mwa mo la pou vey li, pa pou ziz li. Seki li finn fer pa regard mwa. Mo fer mo travay, mo swiv lord, samem tou.

ANGELA: Depi ven zour li pa pe manze. Li dwatet bien fay.

RAWANA: Li,li, li! Tou dimoun enterese ar li. Mem twa. Me mwa, mwa ki nouru twa ek to batar!

ANGELA: Rawa! Mo defann twa koz koumsa ar mwa.

RAWANA: Tst, tst, tst, to defann mwa? Twa enn fam ki mo nouru, ki mo abiye, to defann mwa. Me mo piti, to pe gagn foli grander. Pa bliye mo finn ramas twa dan labou; aster mo kapav rezet twa dan labou ... To defann mwa. Mo kas ki pe koz ar twa ... Kouma twa, mil mo kapav gagne. Fam ki to vo ... Ar lamone nenport kisannla kapav aste enn femel. (*Li al ver li, trap so leren*).

ANGELA: Pa tous mwa. (*Li al ver laport*).

RAWANA: (*Swiv li*). Pa tous twa. Si mo rebran tou seki pou mwa, to sorti touni depi isi. Alor enn konsey, to kone mo posed twa, pa fer zes ar mwa. To finn bien konbran?

ANGELA: Pa tous mwa sinon mo kriye. Ouvrer sa laport la. Mo ale.

RAWANA: Mo piti, lakle dan mo lame ... (*Sey anbet li*). Angela, to kone to zoli kan to ankoler, plis mo ensilte twa, plis mo dezir twa. Fini ar tousa. Ale nou bliye tou. (*Arjouna kot laport agos depi ki Rawana finn koumans ensilte Angela. Bann la pa realiz so prezans. Angela so ledò tourne ar laport agos*).

SENN 7

(*Arjouna touse pou atir zot latansion. Angela ek Rawana tourne anmemtan. Arjouna fixe Angela ki paret anbarase. Li bes latet. Arjouna al asiz kot latab, ouvrir liv la pou fer enn*

lantre. Li get Rawana, so lizie ranpli ar laenn, lerala li koumans ekrir).

RAWANA: Tou korek Arjouna. A! Mo finn bliye prezant twa. Angela, samem nou zenn entelektiel, fitir minis agrikiltir. (*Riye foutan*). (*Angela pa get li*). Ki arive zot de? Timid? To trouve Angela, to pe entimid nou zeni. Ki manier, li bien?

ARJOUNA: (*Ironik*). Tou korek. (*Li pe ekrir.*)

ANGELA: Bon, mo ale.

RAWANA: Ki to prese. Arjouna, Madam ole kone si li bien. Mo dir li ki li korek me li pa'le kwar.

ARJOUNA: Li bien feb, li bien fay, li bien bizen enn dokter. (*Li lev latet pou get Rawana*).

RAWANA : Kifer to bizen ekzazere? (*Angela ek Arjouna pe fixe li.*) Bon, les mo al get li ar mo lizie. (*Li sorti par laport agos*).

SENN 8

ARJOUNA: Twa ... Isi!...Ar li!

ANGELA: Kifer to koumans enterese ar mwa enn kou? Ki mirak?

ARJOUNA: Mirak! To mo belser Angela. Mo belser. Fam mo frer.

ANGELA: Veritab mirak. To finn dekouver sa tousel! Enpe anretar, to pa kwar?

ARJOUNA : Anretar! Angela, ki to'le dir ?

ANGELA: To konn bien. Dan to lizie, dan lizie to fami zame mo ti enn fam dign pou to frer. Pa mem jati.

ARJOUNA: Pa vre sa. To kone pa vre sa.

ANGELA: Seki mo kone, zot finn fer tou pou fer mo mari kit mwa. Mwa ek enn ti baba sis mwa.

ARJOUNA: Me ...

ANGELA: Mo pa ole diskrit sa ar twa, me si to ensiste, mo kapav dir twa detruwa laverite.

ARJOUNA: Angela, tansion li vinn enn kou.

ANGELA: Les li vini. Les li tandé. Mo pa ena nanyé pou kasiet ... To kone ki to frer ti ena enn karakter feb. Li les so fami enflans li. Me si twa to ti pran pozision, si to ti sayde ar li, li ti pou ena kouraz reziste to papa ek to mama. Me to ti prefer res trankil. To silans ti vinn konplis to paran kont mwa. Trwa kont enn. To frer sede ... Kan to ti kapav fer kiksoz to ti res trakil. Aster to rod fer mwa kwar ki to enterese ar mo lekzistans. Tro tar mo ti Jouna. Tro tar.

ARJOUNA: Me ar li, ar sa mons la!

ANGELA: Wi Jouna, sa mons la ti vinn prezat li kan manzé mo pa ti ena. Sa mons la, li pé nourri to neve depi trwa mwa. Kan mo ti bizen led to pa ti la. Aster, to vinn pres sermon.

ARJOUNA: To ere koumsa?

ANGELA: Ere! To ankore enn zanfan mo ti Jouna. Li ena rezon.

ARJOUNA: Kisannla?

ANGELA: To prizonie danzere. Toultan li dir ki fale ena liberte pou kapav ena boner. Me pou enn fam, ki liberte kapav ena. Nou desten amare ar kapris bann zom. Me sa pa kapav kontinie. Li ena rezon. Kikfwa samem li dan prizon. E twa, to vey li kouma to ti vey mo prizon.

ARJOUNA: Shhhht! Li vini.

ANGELA: To patron!

ARJOUNA: (*Ankoler*). To galan, to karne rasion.

ANGELA: Pa pou lontan.

SENN 9

RAWANA: (*Depi kot laport*). Mo pa ti dir twa to tro kontan ekzazere. Mo pa trouv li fay. Li zis enpe feb. Normal, depi ven zour li pa pe manze. Apart sa li korek ... E mo finn dimann li si li ti'a kontan get enn dokter. Li finn dir mwa non.

ARJOUNA : (*Silans. Tourn enpe, get li.*)

RAWANA: Enn latet dir sa. Li finn met dan so latet pou fou nou lanmerdman. Mem dan prizon li pa pou les nou anpe. Arjouna, met enn lantre. Mo finn get li, li enpe feb, li finn refiz get dokter. Korek?

ARJOUNA: (*Rod proteste.*) Serzan!

RAWANA: Fer sa lantre la. Wi, ki to ena pou dir?

ARJOUNA: Nanye.

RAWANA: Bon aster, tou finn regle. Arjouna kontan, Angela kontan ... Zot de paret bien kontan li ... Mo pa konpran kifer? Mwa, personn pa kontan mwa. Pourtan mo enn bon boug. Pa vre Angela ? Pa vre mo enn bon boug Angela?

ANGELA: (*Silans.*)

RAWANA: Angela, kan mo koz ar twa, reponn. Pa bliye to enn fam. Divan enn Serzan enn fam ek enn sep gard parey. Okontrer enn sep gard ena plis lotorite. Li enn ZOM.

ARJOUNA: (*Koze zis pou kas enn sitiasion anbarasan*). Ki li finn dir ou ekzakteman?

RAWANA: Kisannla?

ARJOUNA: Li.

RAWANA: Li?

ARJOUNA: Wi, li. Ou prizonie danzere.

RAWANA: Nou prizonie Arjouna, nou prizonie. Mo pa finn dir twa? Komie fwa mo bizen repet mem zafer ?

ARJOUNA: Ar mwa, li pa ti dir mem zafer. Li ti aksepte pou get enn dokter.

RAWANA : Alor, to pran mwa pou enn manter... (*Riye*). Enn sans pou twa mo enn bon boug. Mo pa pou raport twa. Me samem to dernie sans... Non, kikfwa to pa antor. Li koumsa mem. Ar twa li dir enn kiksoz, ar mwa enn lot. To pa trouve li pe rod diviz nou. To mank lexperyans mo garson. Li finn konpran sa vit. Li finn ole gagn to senpati, fer mwa pas pou manter... Mo pardonn twa, to ankor zenn... To finn trouve, to pa ekout mwa... Apartir aster, personn apart mwa pa gagn drwa al get li... personn peyna drwa koz ar li. Li tro danzere.

ARJOUNA: Danzere!

RAWANA: Wi, danzere. Danzere pou twa, danzere pou Angela ... Akoz li nou finn lager... danzere pou mwa... danzere pou nou pei. Bann dimoun koumsa pa ena drwa viv. Si dan larme sa, lontan mo ti pou finn avoy li maze... Bawww... Tro boukou demokrasi... Samem ki gat tou. Lepep pa'le ekout dirizan, gard pa'le ekout serzan, fam nepli ole ekout zom... Enn senp latet brile pe kapav amenn dezakor dan tou lespri ... Pa vre Angela? (*Angela pa reponn*).

ARJOUNA: Erezman ki tou dimoun pa kouma ou, Serzan! Sinon...

RAWANA: Sinon?... Les mo dir twa enn ti kiksoz. Si tou dimoun ti kouma mwa, sa pei la ti pou mars kouma enn revey... Apre sa aret diskrit ar to sef: leson nimerò kat. (*Letan Rawana ti pe koze, detanzaot Arjouna ti pe ekri kiksoz dan liv la*).

ARJOUNA: Wi Serzan.

RAWANA: E kifer zot de ena figir lanterman? Li finn rod kourtiz twa letan mo pa ti la Angela?

ARJOUNA: Serzan?

ANGELA: Bon, mo ale.

RAWANA: (*Riy foutan.*) Me ki ena move ladan ... sakenn rod so bout ... Mo konpran, lavi sa ... Ki ler la ? (*Li get so mont.*) Dezer! Letan pas vit.

ANGELA : Ouvè laport la, mo ale.

RAWANA: Wi, Madam, ou dezir enn lord pou mwa. (*Zot al ver laport*). Kan mo pou rezwenn twa?

ANGELA: Pa kone.

RAWANA: To pa anbras mwa? (*Sey anbras li*).

ANGELA: (*Repous li.*) Les mwa. (*Li sorti. Rawana get li ale koumadir li pa bien konpran ki pe pase.*)

SENN 10

RAWANA: Dezer! Bizen telefonn "Headquarters". (*Li lev resepter*). Alo, alo ... Wi Serzan Rawana, Detention Centre... Alo ... Ou kapav koz enpe for, pa pe bien tann ou... Wi, pe okip li kouma bizen ... enpe feb ... ankor lagrev lafen ... Apart sa tou korek ... Yes Sir ... Pardon? Non peyna traka. (*Li poz resepter.*) Ki pe arive ar bann sef? Zot reponn telefonn, zot dimann so nouvel. Kifer li finn vinn sitan enportan? ... Mo sir bann grevis finn krak zot lalign.... Wi, zot pa sir kouma evennman pou devlope. Zot ole pran prekasion de kote. Me ar mwa sa pa marse ... Mo veritab sef, li pli lao ki sa bann kapon la ... Li, li kone ki bizen fer. Seki li dir, samem ... Arjouna, mo kamrad. Nou lor bor enn evennman ki pou amenn swa laglwar ek pouvwar, swa lamor. ... Wey Arjouna, to pou bizen swazir. To kapav swa vinn moter sa evennman la, swa so fren; swa to lor mo sime, swa to ar mwa ... To nek ena pou dir wi, mo zenn Arjouna. To laferm, dime mo fer twa gagn li.

ARJOUNA: Sis pie par kat.

RAWANA: Hen! To tro entelizan. Mo sir to pou konn swazire. (*Li pe balote enpe.*)

ARJOUNA: Asize, Serzan.

RAWANA: (*Li get so mont*). Dezer-dis. Me kot Mike? Mo ti dir li, li bizen retourne dezer.

Tou finn drese pou dezer-edmi. "Wi, Serzan, kapav kont sur moi" A! Kot li foutou! Si dan larme sa, finn fini "kortmarsial" li. Mo tro bon ar li. Mo finn kasiet so pese, ala ki manier li remerisie mwa. (*Kikenn tap laport*). A! anfen! (*Li al vit pou ouver laport*) ... Twa sa! To pa finn trouv misie Mike lor sime?

SENN 11

(*Pierre, environ trann-senk an, pion lapolis, rantre ar enn goble dan so lame.*)

PIERRE: Non Serzan.

RAWANA: Ki to vinn fer isi?

PIERRE: (*Get li, realize ki li finn bwar*). Kouma toulezour, mo pe amenn so dite.

RAWANA: To kone li pe fer lagrev lafen. Ki dite to amene?

PIERRE: Pa dir sa ar mwa sef. Mo finn gagn lord fer sa. Li bwar, li pa bwar, bizen amenn so dite ek so manze toulezour.

RAWANA: Bon, bon! donn li so dite. Apre sa, fout lekan ... P.C. Arjouna, mo sorti enpe pou pran ler. Ou pran tou ansarz. Pa bliye mo bann lord. (*Li sorti adrwat*).

ARJOUNA: Yes Sir. (*Li pous enn soupir*).

SENN 12

ARJOUNA: Toultan li koumsa?

PIERRE : Premie fwa ou vinn travay isi?

ARJOUNA: Wi, mo espere dernie fwa.

PIERRE: (*Get li*). Mo al donn li so dite?

ARJOUNA: Kouma ou apele?

PIERRE: Pierre. Kifer?

ARJOUNA: Pou fer enn lantre dan sa liv la.

PIERRE: Anbon!

ARJOUNA: Vomie mo al donn li so dite. Gran boug la kapav ankoler. Li finn dir mwa ki personn pa gagn drwa al get li. So dernie lord sa.

PIERRE: (*Ezite*). Sef!

ARJOUNA: Wi, koze.

PIERRE: Li bien?

ARJOUNA: Non, li bien fay... Serzan la pale fer vinn enn dokter. Mo espere ki bann seki pou vinn relev nou trwa-zer plis imen.

PIERRE: Plis imen! Isi gard imen pa met lipie. Zis bann espesial.

ARJOUNA: Ou konn li?

PIERRE: Enpe. Kifer?

ARJOUNA: Koumsa mem ... Zis enn sel fwa mo finn tann li dan enn miting ... Mo pa ti bien konpran seki li ti pe dir. Zame mo finn enterese ar politik. Me lafoul, fam, zom, travayer, saritab, tou ti pe ekout li koumadir enn profet pe koze.

PIERRE: Enn profet?

ARJOUNA: Tou so parol koumadir ti pe tous sakenn dan so leker kouma enn laverite ki toultan zot ti kone, me ki personn zame ti finn dir zot ar otan klarte.

PIERRE: Wi, li ena bel enflians lor bann dimoun pov. Akoz sa li la. Mo ti kontan ekout so bann diskour.

ARJOUNA: Taler la, mo ti pe koz ar li. Malgre so febles, li finn gard enn sourir. Li konpran tou. Mem Serzan la. Andire li pa gard li rankinn ditou.

PIERRE: Ki pou gard li rankinn. Serzan la osi enn viktim, enn pov viktim. Li pa kone ki li pe fer.

ARJOUNA: Bann mo ekzak ki li ti servi.

PIERRE: Vremem ... Mo sipoze, mo finn tro ekout so bann miting.

ARJOUNA: So dite pe fre.

PIERRE: Pa fer nanye. Li pa pou bwar sa toumanier.

ARJOUNA: Depi komie zour li pa pe ni manze, ni bwar?

PIERRE: Zordi fer ven zour. Zis enpe dilo, samem tou.

ARJOUNA: Kifer li fer sa?

PIERRE: So manier defann li kont so lennmi. Li pe servi so dernie zarm. So lavi.

ARJOUNA: Mo finn sey fer li aret so lagrev lafen. Me li res ferm.

PIERRE: Personn pa pou kapav fer sa. Mo'si mo finn seye.

ARJOUNA: Ou konn li bien. Pa bizen per, dir mwa. Mo pa espesial mwa. Mo ordiner. Mo degoute ar seki pe arive.

PIERRE: Sef! Miray ena zorey isi.

ARJOUNA: Mo pa pran par personn. Mo ole zis konpran seki pe pase.

PIERRE: Ou ena dan ou prizon, Sef, dimoun plis onet, plis senser, ar pli gran leker ki nou later finn prodir. Li finn swazir pou viv ar malere, pou lit pou malere. Pou bann gran misie, li danzere. Li finn montre bann esklav kouma kas zot lasenn, li finn fer dimoun konpran kifer zot soufer, ek ki manier bizen lite. Seki ti feb finn vinn for ... Toultan li ti dir ki

sakrisfis neserer pou ki lazistis kapav regne ... Zordi li pe donn so lavi pou lalit.

ARJOUNA: Ou admir li boukou, non Pierre.

PIERRE: Wi, sef. Mo admir li, toultan mo pou swiv li.

ARJOUNA: Me ou travay Pierre. Ou pou perdi plas.

PIERRE: Sef, mo plas! Ou kone ki li ti dir mwa enn zour: "Bizen aret pans sakenn so sakenn". Nou bizen panse ki nou kapav fer pou lezot. Si tou dimoun pans koumsa nou lemonn pou vinn enn paradi, kot dimoun pou viv kouma dimoun. Mo plas, sef, nepli enportan si ariv li kiksoz. Ziska ler mo finn kapav ed li, donn li nouvel, pran konsey ar li pou bann travayer. Akoz sa mo travay enportan.

ARJOUNA: Bann travayer transpor?

PIERRE: (*Silans.*)

ARJOUNA: Pierre, ou so lebra drwat.

PIERRE: (*Silans.*)

ARJOUNA: Kifer zot pa sey tir li la?

PIERRE: Samem mo finn vinn dir li, si mo gagn enn sans. Nou pe negosie so liberasion.

ARJOUNA: Vre? (*Eksite.*)

PIERRE: Sef! Selman fale zame..

ARJOUNA: Pierre, mo donn ou mo parol ... Apre seki mo finn trouve isi mo pa kwar mo pou res lontan dan lafors.

PIERRE: Non pa fer sa. Si tou seki bon ale, li pa bon ditou.

ARJOUNA: Seki bon! Non Pierre, mo pa bon, mo zis enn kapon. Mo pa kapav pran desizion. Mo pa kapav angaz mwa dan nanye. Angela ena rezon.

PIERRE: Angela!

ARJOUNA: Enn tro long zistwar!

PIERRE: Si ou kit sa travay la, ki ou pou fer?

ARJOUNA: Pa kone. Kikfwa mo va ouver enn ti laferm. Lwen ar tousa. Tousel. Indepandan. Lib.

PIERRE: Non sef. Li pa ekziste seki ou pe rode. Ou pe pans zis ou. Me pou ou gagn veritab liberte, veritab lendepandans, veritab boner, fale ki tou dimoun gagn zot asam. Eskiz mwa mo koz koumsa ar ou Sef.

ARJOUNA: Me ki manier pou reysi sa?

PIERRE: Ansam nou tou fer enn sel lafors. Tou bann baryer sote.

ARJOUNA: Ou ena gran lespwar Pierre.

PIERRE: Mo ena gran lafwa, Sef.

ARJOUNA: Ou'le zwenn li?

PIERRE: Tou dan ou lame, Sef.

ARJOUNA: *(Al ver laport agos, ouver li).* Degaze, mons la pre pou vini. *(Pierre sorti.)*

SENN 13

(Arjouna tousel. Li pas enn mouswar lor so fron. Li soupire, li al ouver laport adrwat, get deor, referm li. Li vinn kot latab, asiz lor la, pran so liv, ouver li, lev so latet, fixe divan li, sakouy so latet, ferm liv la, zet li lor latab. Enn ti riye sek, koumadir li pe boufonn limem, sirtou so pase. Li leve, al ver laport agos.)

ARJOUNA: Pierre, degaze. Tansion li vinn enn kou antret. *(Li get so mont, get telefonn. Li avoy lame pou lev resepter la, ezite)* ... Angela ena rezon ... zame mo pou gagn kouraz fer

seki mo konsians dir mwa. (*Li ris enn sez, asize, so latet dan so lame*). Mo dimann mwa si Zezi revinn lor later, pa pou ena dimoun ki pou rod rekoulout li lor lakrwa.

SENN 14

(*Pierre rantre atout vites*).

PIERRE: Sef, bizen fer kiksoz, sinon li pou mor. Andire respire li nepli kapav. Sef, fer kiksoz, Sef.

ARJOUNA: Ki mo kapav fer?

PIERRE: Telefonn "Headquarters", dir zot avoy enn dokter vit. Sef, pa kapav tarde, so lavi andanze.

ARJOUNA: (*Enpwisan*). Me li kont regleman. Mo pa kapav Pierre. Mo bien anvi. Mo'si mo'le sov so lavi, me mo pa ena sa pouvwar la.

PIERRE: Ki ou pou perdi? ... Les mo telefone ...

ARJOUNA: Non. Ou pa sipoze konn nanye.

PIERRE: Me mo kone sef. Sa sanz tou ...

ARJOUNA: (*Ezite, dezespere*). Me ... (*Son pa kot laport adrwat.*) Tansion li vini (*Li galoupe al ferm laport agos akle. Kikenn tap laport adrwat. Arjouna al ouver. Pierre diboute ar so goble dite dan so lame.*)

SENN 15

RAWANA: (*Rawana antre.*) To ankor la twa?

PIERRE: Sef la dir mwa ki personn pa gagn drwa al andan apart ou. Samem mo finn bizen atann.

RAWANA: Li finn dir twa sa. Bravo Arjouna. To pe koumans vinn enn bon polisie. (*Li get so mont*). Kot Mike, li pa ankor vini?

ARJOUNA: Non Serzan.

RAWANA: Bon Pierre. To kapav ale. Mo va al donn li so dite. (*Pierre al ver laport adrwat. Rawana ouver laport. Avan li sorti, li fixe Arjouna. Arjouna bes latet. Li sorti. Rawana ferm laport akle*).

SENN 16

RAWANA: Ki li finn rakont twa?

ARJOUNA: Nanye.

RAWANA: Fer twa atansion ar li. Mo ena soupson ki li enn espion. Me mo pa ankor gagn ase prev pou fer pens li ... Mike! Sa zame li pou sanze. So zafer ar li. Mo finn rod donn li enn dernie sans. Aster mo pou fini li.

ARJOUNA: (*Donn lenpresion li pe fer enn jok.*) Li osi lor ou sime Serzan?

RAWANA: (*Fer koumadir li pa finn tande. Get so mont.*) Trwazer-mwen-vennsek! Trwazer relev pou vini. Bizen fer vit ...

ARJOUNA: Bizen fer vit ?

RAWANA: Hen!... Wi, bizen met tou korek avan nou ... To sir telefonn la pa finn sone dezer-edmi?

ARJOUNA: Wi sef. Si li ti sone, mo ti pou tande.

RAWANA: (*Koumadir dan enn rev.*) Savedir lalimier ver finn alime. Koutkekout lalimier rouz bizen tengn.

ARJOUNA: Lalimier ver? Lalimier rouz?

RAWANA: Bon, chek enn kou si tou korek dan biro. Letan sa mo al donn li so dite ... (Silans.) Donn mwa lakle kaso nimerò kat. ... (Arjouna ouver larmwar, tir enn lakle, donn li). Pa bliye enn polisie so travay bizen sasi. Si to konn donn to sef satisfaksion, tou pou korek, sinon ... (Li sorti par laport agos).

SENN 17

(Kouma laport ferme, Arjouna dousma al poz so zorey kont laport la, li res la enn bon moma. Li tann enn laport selil pe ouver. Enn son lavwa. Me li pa kapav disteng bann mo. Li vinn asiz kot latab, ouver gro liv la ek koumans ekrire. Li lev latet, pans enn timama, rekoumans ekrire. Trouve lor so figir ki kiksoz pe trakas li. Li remark revolver la lor latab. Trap li,panse. Repoz li ar enn sourir kouma kikenn ki finn realize ki li ti pe trakase pou nanye. Li leve, met so liv dan so sak, poz sak la lor sez. Rawana rantre, vers enpe dilo dan kivet la, koumans lav so lame, souy li ar so mouswar. So ledò tourne ar lodians. Li met so mouswar dan so pos, tourn ver Arjouna, pez enn ti lizie ar li. Li get so de lame. Arjouna realize ki so konportman pa normal. Li get so lame, get Arjouna.)

RAWANA: All the perfumes of Arabia will not sweeten these little hands. (Li koumans riy enn riye isterik.)

ARJOUNA: (Kouma enn dimoun ki finn gagn enn sok). Serzan, fale pa koz koumsa. Akoz ou finn donn li enpe dite ou bizen lav ou lame, koumadir ou finn tous enn dimoun ki finn gagn lalep?

RAWANA: Lalep! (Riy plis for. Kikenn tap laport adrwat). (Li tike). Kisannla sa to kwar? Ouver, get enn kou. (Arjouna ouver laport adrwat).

SENN 18

(Mike rantre, al drwat lor Rawana).

RAWANA: Aster la to vini? To atann lanterman ale, lerala to vinn ar meksinn ... (Mike ris li kot laport agos, koz ar li pou Arjouna pa tandè. Arjouna so lizie fixe lor zot.)... Non pa vre, to pe badine. (Mike kontinie mirmire ar li). Li ti pou telefòn dezer-edmi. (Mike kontinie koz ar li. Rawana paret dekontrole.) Mo finn fini fer li.

MIKE: Kwa?

RAWANA: Wi, ar sa de lame la. Mo tousel ... Mo pa bizen personn pou ed mwa.

MIKE: To realize dan ki petren to finn met nou.

RAWANA: Petren! Mwa mo finn met zot dan petren? Si to ti retourne dezer; si to ti vinn ar to lenformasion ler la... Si li ti telefone dezer-edmi, pa ti pou ena naye. Aster to dir mwa ki mo finn met zot dan petren... Zot ki finn met mwa dan petren. Mo finn ekzekit lord mo siperyer... Aster la mwa ki akize? *(Arjouna paret finn realize ki finn pase. Li galoup ver laport agos, ouver li, sorti. Mike ek Rawana fixe dan so direksion. Li pa tarde pou retourne. Li dibout lor bor laport, fixe Rawana ar lakoler).*

ARJOUNA: Salo! *(Ar laraz).* Saloooo!

MIKE: Zenom res andeor sa. Les mo regle kont dan mo manier.

RAWANA: Regle kont! Twa to pou vinn regle kont ar mwa! Pa bliye sa ka ...

MIKE: Non Serzan Rawana, mo pa finn bliye, zame mo pou reysi bliye ... Mo ti fer enn gran betiz, mo realize. Dormi, mo finn aret dormi, mo manze nepli ena gou depi sa zour la. Me mo pli gran erer se ki mo ti ole bliye sa, fer koumadir zame li ti arive ... sa finn donn twa sans rant dan mo lavi, fer mwa vinn enn esklav dan to lame. Enn krim ti pe amenn mwa ver enn lot. Mo ti tas dan langrenaz. Me zordi, mo pou sorti kout-ke-kout.

RAWANA: Sorti! Nou tou finn tas dan langrenaz. Bizen lakorite; asam nou pou sorti, tousel nou tase.

MIKE: Non Rawana. Pa sa kalite sorti la ki mo pe panse. Nou ena pou pey nou erer isi.

RAWANA: To trouv li Arjouna, li pe koz kouma enn pret. Lane dernier li ti viol enn fam, so vwazinn. Mwa, mo finn dres so papie. Zordi li vinn pres sermon ar mwa.

MIKE: Kontinie. Dir li ki toulemwa, mo pe vers twa enn som pou aste to silans.

RAWANA: Ki prev?

MIKE: Personn peyna prev. ...Dir li ki plan to ti finn prepare pou touy enn inosan; dir li kisannla finn donn twa lord fer li, pardon, finn konsey twa fer li, pou dibien limanite; dir li ki manier to finn fors mwa vinn to konplis; dir li ki plan nou ti finn aranze; kouma to ti pou ouver laport so kaso, ti pou dir li sorti, lerala mo ti pou manz li enn bal; dir li ki nou ti pou met enn lantre dan liv ki li ti pe rod sove; dir li Rawana; dir li. ...

RAWANA: Nou tou pe perdi latet. (*Li get Arjouna, li riy enn ti riy dekonserte.*) Me nou kapav koriz nou erer. Nek bizen panse ... Nou met nou latet ansam.

MIKE: Non Rawana. Tro tar pou twa, tro tar pou mwa. Enn sapit dan listwar finn fini zordi. Li, li finn mor, me so lespri ancor vivan. Li ki pou ekrir prosen sapit ar lame dimoun prop ... Kouma Arjouna. Bizen aksepte Rawana, nou ti parye lor enn seval, li finn perdi lekours. Nou finn perdi. (*Silans*). (*Telefonn sone. Rawana galoupe pou al pran li.*)

MIKE: Non Rawana. Tro tar. Pa nesaser. Si li ti sone dezer-edmi, tou ti pou diferan. Li ti pou ancor vivan. Ti pou ena enn ti sans pou twa, pou mwa. Aster finn tro tar. Arjouna, fer enn lantre. Pou enn fwa, ekrir laverite ladan. Met tou seki to finn tande. (*Telefonn resone. Mike lev resepter.*)

MIKE: Tro tar. (*Li repoz li*). (*Li remark revolver la lor latab, trap li get Rawana, get Arjouna*). Ar sa mo ti pou touy enn inosan. Bann evennman finn anpes mwa fer li ... Wey Rawana, mo osi koupab ki twa. Dan enn timama, nou sor pou regle. Bann nouvo kapitenn pou vinn liber zot ero. Letan zot pou trouv enn martir dan plas zot ero, zot pa pou kontan ditou. Arjouna, to pa ena nanye pou fer ladan. Ale, ale vit.

ARJOUNA: Non Sef. Mo plas isi.

MIKE: Kifer?

ARJOUNA: Mo kwar mo kapav anpes enn masak.

MIKE: To kapav fini ansam ar nou.

ARJOUNA: Enn risk ki mo bizen pran.

MIKE: Kifer Arjouna? ... To ancor zenn, to ena enn long lavi divan twa. Ale Arjouna. Ale

monwar.

ARJOUNA: Ou ti bien dir talerla Sef. Ena enn nouvo sapit ki finn koumanse. Pou Serzan la, pou ou, pou mwa, pou nou tou. Fale ki enn lame prop ekri li. (*Li tourn zantiman ver Rawana*). Asize Serzan. (*Rawana les so lekor tom lor enn sez.*)

RAWANA: Ki nou pou fer?

ARJOUNA: Atann Serzan. Nou nek ena pou atann.

RAWANA: Ki pou ariv nou?

ARJOUNA: (*Reponn san get li*). Nek ena pou espere ki li pa finn mor pou naye, ki lazistis pou ki li finn donn so lavi anfen pou koumans regne ... Tou seki finn pase depi ki mo finn vinn isi, mo finn ekri dan sa liv la. Tou bann lantre anreg. Bizen ki bann nouvo kapitenn pran lapenn lir li pou konn laverite, parski se ar laverite ki nou pou konstrir enn lemond kot dimoun pou viv kouma dimoun. (*Silans*).

MIKE: Ki ler la?

ARJOUNA: (*Get so mont.*) Trwa-zer. Zot pa pou tarde. (*Beng, beng, beng lor laport adrwat. Toule trwa vir zot latet adrwat anmemtan.*)

RIDO

DOKTER HAMLET

©Dev Virahsawmy
All rights reserved

BANN PERSONAZ DAN LORD KI ZOT PARET:

Orfilia, Dr Hamlet, Dimoun 1, Dimoun 2, Misie Kapilet, Madam Kapilet, Ziliet Kapilet, Mama Hamlet, Orasio, Advaiser, Prezidan, De akter, Ram, Zournalis.

PREMIE TABLO.

Dan lakaz Dokter Hamlet. Dr Hamlet rantré. Li sorti fer so joging. Dan lakwizinn Orfilia pe bwar kafe.

ORFILIA: To'le enpe kafe? Li ankor so.

HAMLET: Non! Mo pran enpe zi. ... Kiler to avion?

ORFILIA: Mo bizen fer vit. Sinon mo pou anretar.

HAMLET: To'le mo al kit twa?

ORFILIA: Non koko. Mo kit mo loto dan parking erport. Dime tanto mo pe retourne ... Pa bliye amenn Mouna mars-marse. Sinon li pou fer asasen. To pa bizen nanye?

HAMLET: Si to gagn letan pran enn arftersev dan joutifri. ... To'nn reflesi lor seki mo ti dir twa yer-swar?

ORFILIA: Nou va koz sa dime. La, mo latet ranpli ar mo travay. Mo prefer atann enn peryod pli kalm pou koz lor tousa. Tou manier nanye pa prese.

HAMLET: Li pa kestion prese, pa prese. Mo'le, anfen ... ti'a bon nou formaliz nou relasyon.

ORFILIA: Ham, depi kan to koumans koz kouma avwe? Taler to pou servi mwa papie tenbre. Pa fasil ar twa!

HAMLET: To sir to pa'le mo'al kit twa? Pa enn problem!

ORFILIA: Mo kone. Me pa nesaser. ... To per mo perdi?

HAMLET: Non, mo per mo perdi twa.

ORFILIA: To Hamlet twa? Ousa Romeo?

HAMLET: Toulede. Sirtou ki aster to...

ORFILIA: Nanye pa'nn sanze Hamlet. Tou parey kouma avan. Nou finn abitie viv ansam ade antout liberte, nou va viv ansam atrwa antout liberte. Enn zanfan ki fri lamour ek liberte li pou bizen fer lamour ek liberte grandi. Pa retresi. Pa formalite ki fer zanfan ere.

HAMLET: To kwar to kone ki bon pou twa.

ORFILIA: Mo sir mo kone ki bon pou mwa. Mo pa pou les nanye enterkal ant nou lamour ek nou liberte. Nanye to tande, nanye!

HAMLET: Korek! Rayt! Mo pa sourd. Kifer to lev lavwa?

ORFILIA: Sori! Depi ki mo'nn dir twa mo ansent, to konportman finn sanze. Koumadir bann reflex tradisionel pe retourn anfors. Andire to finn gagn enn porte pou fons mwa dan mo ti kazot, fors mwa axepte vie rol.

HAMLET: Orfi, to kone tousa pa vre. Mo kontan twa, mo respe twa, mo admir twa. Kan mo panse ki kantite nou bien kan nou ansam, mo pa kwar nou gagn drwa les nenport ki zafer amenn biz-biz dan nou lekzistans. Me enn baba li pa nenport ki zafer. Li neselit enpe reorganizasion, enn ti adaptasion parsi-parla.

ORFILIA: Me pa nesaser sanz sime, direksion ousa oryantasion. Zanfan la bizen grandi dan lamour ek liberte parey kouma li'nn zerme dan zarden lamour ek liberte. Enposib reflesi enn lot manier.

HAMLET: Kikfwa to ena rezon, kikfwa ...

ORFILIA: Ham, lorla mo sir mo ena rezon. Sa zanfana la li pe vini parski nou anvi li vini; parski nou'le li vinn senbol ek temwen nou lamour; parski li pou bizen kan so tour arive, ariv seki ariv, plant semans lamour ek liberte. Sinon preferab li pa vinn ditou. Preferab tou tengn anplas.

HAMLET: Nou'ale! Mo al kit twa erport.

ORFILIA: Pa sanz koze!

HAMLET: Okontrè. Nou gagn plis letan pou koze. Tou manier mo lor naitisift zordi. Mo ena enn pake letan. Sirtou to pa pou la pou konsom mo lenerzi.

ORFILIA: Pa nesese...

HAMLET: Aret to pannchayt! Avion la pa pou atann twa. Al ponpone, diroute, letansa mo met to bann zafer dan box. (*Telefonn sone.*) Degaze Kleopat!. (*Orfilia sorti. Hamlet al pran telefonn.*) Isi Dokter Hamlet. ... Wi, Ma.... Non. ... Koze... Non enn nanye ditou sa . ... Mo al kit Orfilia erport, mo vinn direk vinn get twa. Kisannla ar twa la? ... Get sa. Dir li prepar enn bon tas dite pou twa. Al repoz twa enpe. Sey dormi. Enn ti somey pou ed twa. ... Kwar mwa, to pe panike pou nanye. Dan enn timama mo pe vini. (*Orfilia rerantre.*)

ORFILIA: Problem?

HAMLET: Hen! Non. Mama sa. Li pa tro bien.

ORFILIA: Al okip li. Les mwa mo pran mo loto mo ale.

HAMLET: Enn timama sa! Ale monwar! Let's go! (*Zot sorti.*)

DEZIEM TABLO

Dan lari. De dimoun laz mwayen.

DIMOUN 1: Bez, bez, bez, bez, mo dir twa.

DIMOUN 2: Ki'nn ariv twa koumsa?

DIMOUN 1: Pa kiksoz! Mo met tou mo kas lor sa bezsominn zoke la. Maron la vann lekours la.

DIMOUN 2: Bizen pandi li, salte la.

DIMOUN 1: Pandi tro bon pou li. Bizen koup-koup li, anter li vivan. Fangas la! ... To peyna enn bon tiyo pou Samdi prosen?

DIMOUN 2: Dime enn lom travay palfrenie pe vinn get mwa. Li konn tou bann trikmandaz. Enn dimoun sir. Plon ladan mem! Mo fer twa ramas tou to lapert e fer profi lorla. Me avan bizen fer so labous dou. So parol vo enn fortinn. Me ar mwa li koze, li pa tro regardan. Li enn ti fami ar mwa. Li fer mwa enn ti pri fami. Pou bizen desann lor pie, selman. To konpran?

DIMOUN 1: To kone... kouma mo'nn fek dir twa ... mo move fat, ... pos kanze. Pa traka, ler mo gagne mo pa pou bliye twa. To pa pe ekout mwa?

DIMOUN 2: Non korek! To'nn trouv sa loto ki fek pase la?

DIMOUN 1: Non.

DIMOUN 2: Dokter Hamlet ek so metres! Pa kone ki li trouve ar sa fam la. Gaspiyaz! Fer sagrin mo dir twa. Enn ti fami ar mwa. Kote mo mama. Nou ti rod enn bon tifi pou li. So papa mem prezidan Federasion Anplwayer. Boukou pitay. Olie ekout nou sa voryin la al bwar dilo-dir-wi sa move laryaz la. Nou fami bien mekontan. Bizen fer kiksoz pou fer fam la boure. Nou fami prop. Peyna sipa kiete. Peyna tas da nou disan.

DIMOUN 1: Get sa! Mo ena enn kouzin ki konn koz ar nam. Kapav instal fam la. Fer li trouv zekler ziska li kite boure. Koz ar to lom pou mwa. Mwa mo koz ar mo kouzin.

TRWAZIEM TABLO

Dan lakaz Kapilet.

MISIE KAPILET: Yer 'si li'nn retourn tar! Pourtan mo'nn dir...

MADAM KAPILET: Les li! Bann zenn sa.

MISIE KAPILET: Bann zenn? Ki pou arive si personn pa respe disiplin? Kan tou dimoun finn fini pare pou al travay, li li ankor pe dormi. Enn pares, enn irresponsab, ala seki li ete.

MADAM KAPILET: Non li pa pe dormi. Li dan saldeben. Mo kwar li pa tro bien.

MISIE KAPILET: Normal li pa pou bien. Peyna ler manze, peyna ler dormi, toultan pe sot isi, sot laba. ... Ki li gagne?

MADAM KAPILET: Pa kone! Mo tann li pe vomi.

MISIE KAPILET: Sirman enn endizestion. Bizen fer atansion! Boukou dimoun pe gagn gastro ansemoman. Bon mo bizen ale. Si ena kiksoz telefonn mwa dan mo biro. Tanto mo pe retourn enpe tar. Pa atann mwa pou dine. (*Li sorti.*)

Madam Kapilet tousel, tris. Li asiz lor enn sez, get drwat divan li.

MADAM KAPILET: So zour zordi. Enn fwa par mwa! Li pou al dan so klib, bien amize ar so bann kamarad e lera li pou al dan enn lotel ar enn sa bann fam la. Zame mem fam! Enn fwa par mwa depi mo ansent Ziliet. Avan li retourn lakaz li pou met enn ta parfin, koumadir li bizen efas so move konsians. Enn fwa par mwa depi ven-tan. E mwa mo pou zwe mo fim. Fer koumadir tou normal, koumadir nou enn koup model. Pou lizie dimoun nou enn model. Me seki personn pa kone se ki nou viv kouma selibater marye. Fer tou pou lizie dimoun. Aster kalver Ziliet pe koumanse. Mo pov, pov tifi! Zot dir seki zot anvi, mo pa pou les zot fer mo tifi soufer seki mwa mo'nn soufer. Non zame!

(*Ziliet rantre.*)

ZILIET: Mo finn atann Papi ale avan mo desann. Ki li'nn dir?

MADAM KAPILET: Mo pa'nn dir li. Pa finn gagn kouraz! Li finn konstrir enn lemonn pir ek prop dan lekel li finn plas twa ek mwa. Enn lemonn manti-manti! Me li fer koumadir samem laverite. Dan sa lemonn la sak ti detay dan so plas, kouma dan jigsor. Li, li pa viv dan sa lemonn la. So lemonn tro malang pou nou. To kone, to papa li kouma enn sevalie Lerwa Artir. Li pou fer tou pou nou de. Me li pa kwar ki nou gagn drwa viv lavi ki dimoun normal bizen viv. Anverite nou, nou bann poupet dan so lakaz zouzou.

ZILIET: Sori Mami, mo donn twa enn pake traka.

MADAM KAPILET: Non mo ti gate! Zame to pou enn traka pou mwa. To kone ki kantite mo ti anvè gagn twa? Kan ti ena danze enn fos-kous, mo ti per, per, per. Mo pa ti'le perdi twa. Pou pa perdi twa mo ti bizen res lor lili preske touletan. To papa ti extra. Li ti fer tou pou mo konfor. Zame plengne, zame enn mo gra, zame enn repros. Mo ti swazir pou gagn twa, mo ti aksepte pey so pri. Mo finn pey so pri. Mo pa regrete ditou. To finn amenn boukou boner dan mo lavi.

ZILIET: Kimanier mwa mo'nn vinn to kontrè? Twa to finn sakrifie tou pou gagn to baba, mwa mo dispoze sakrifie tou pou pa gagn sa baba la. Zame to pou konpran mwa, non Ma?

MADAM KAPILET: Mo pa ziz twa. Mo zis sagrin finn ariv twa enn malsans. To desten ek pou mwa pa parey. Twa to pou al liniversite, to pou vinn enn profesyonel. To bizen boukou liberte, boukou plis ki mo ti bizen. Nanye pa pou anpes twa vinn seki twa to'nn swazir pou devini. ... To boyfrenn kone?

ZILIET: Wi. Depi mo'nn rat mo premie reg. Li bien koul. Maryaz. Avortman. Maryaz pa enn solision. Mo pa kontan li ase. Pa gagn drwa les enn ti malsans bouwers de lavi, blok de dimoun ki aster pe koumans konn lavi. Mo ti kapav fer li ankasiyet, dan silans, koumadir sipa ki gran pese mo ti'nn fer. Me mo pa santi mwa koupab. Kifer fer sa deryer zot ledò? Mo tro kontan zot.

MADAM KAPILET: Pou bizen fer to papa konpran. Pa pou fasil sa! Al get Tonton Hamlet. Mo'nn fini koz ar li.

ZILIET: Yer mo ti telefonn li. Li ti telman exite ki Orfilia ansint ki mo pa ti gagn kouraz dir li veritab rezon kifer mo ti pe telefonn li. To kone! Li mem pe pans maryaz.

MADAM KAPILET: Wi, li'nn dir mwa.

ZILIET: To kone Mami, twa ek to frer zot bann dimoun extra.

KATRIYEM TABLO

Kot mama Hamlet.

HAMLET: Mo ti dir twa Mazeste, to ti pe trakase dan vid. Bann premie tes negatif. Ena zis

enn ti zafer kot mo pa tro sir. Mo finn prefer dimann lopianion enn koleg. Mo'nn dimann Orasio donn mwa so lopianion.

MAMA HAMLET: Li enn spesialis kanser li! E zot pa pou tripot-tripot mwa? Mo'nn deza dir twa, si par maler sa kalite malediksion tom lor mwa, les mwa al rezwenn mo bonom trankil. Mo finn ase viv san li.

HAMLET: Mazeste! Samem ki mo pa kontan ar twa. To kas mo konte. To fer mwa zalou. Mwa to sevalie servan, mo fer tou pou fer mo larenn plezir. Li ki li fer? Li nek koz koze mo rival. To kas mo leker Mazeste.

MAMA HAMLET: Hamlet, ase radote. Kan to fer to grimas koumsa, mo kone to pe kasiet kiksoz. Pa bliye to papa pe vey mwa depi lao. Si to fer mwa lapenn, li pou vinn vanze. Dir mwa fran-fran ki mo gagne.

HAMLET: Ena enn ti groser ... kikfwa...

MAMA HAMLET: Kanser. Malign? Benign?

HAMLET: Pa kone Ma...zeste. Bizen analiz enn prelevman. Sa departman Orasio sa. Akoz samem mo'nn dimann li vinn get twa. Li pre pou vini la. To'le mo fer enn tas dite pou twa.

MAMA HAMLET: Eta zokris, to kwar mo'nn fini vinn envalid. Aret fer to figir zako sagren! Soley pa pou aret leve. To pa'le manz kiksoz?

HAMLET: Non mo pe zwenn Orfilia pou lench.

MAMA HAMLET: Kan li pou gagn so baba?

HAMLET: Ena letan.

MAMA HAMLET: Si enn tifi, apel li Kawnselia.

HAMLET: To bonom lao pa pou ankoler? Toultan li ti kontan dir ennsel Kawnselia dan sa lemonn la ase.

MAMA HAMLET: Apel li Kawnselia.

HAMLET: To ena rezon. Plis ena Kawnselia plis li bon. (*Enn loto finn arete.*) Sirman Orasio sa. (*Li sorti. Tann mirmir enn konversasion. Mama Hamlet dres zorey pou ekoute. Difisil pou konpran. Li avans ver laport. Letansa Orasio ek Hamlet rantre.*)

ORASIO: Mazeste! Ki ou fer pou res zenn koumsa?

MAMA HAMLET: Zot, bann dokter, zot bann kouyoner mem zot. Zot pran tou dimoun pou enbesil. Fer zoliker ar tou fam!

ORASIO: Pa ar tou. Zis ar bann extra.

MAMA HAMLET: Kan to pou marye?

ORASIO: Sel fam interesan prefer zis pans so mari ki pe fer so vakabon ar anz dan lesiel.

MAMA HAMLET: Aret blasfeme!

ORASIO: Mazeste, nou retir nou dan enn plas prive pou enn tetatet. Zis ou ek mwa. Pa les bann bado fouraye. (*Mama Hamlet ek Orasio sorti. Hamlet dibout divan enn foto so papa ek so mama. Li anplen reflexion. Telefonn sone. Li al pran telefonn.*)

HAMLET: Alo! ... Wi gate. ... Non to pa pe deranz mwa. Yer mo ti kwar to ti pou vinn get mwa. To mama ti dir mwa to problem irzan. ... Tonton Orasio pe konsilte Granmer. ... Difisil pou dir. ... To kapav vini tanto. ... Salam gate! ... (*Li akros telefonn, real dibout divan foto so paran.*)

SINKIEM TABLO

Dan biro Prezidan Klodjous.

ADVAIZER: Prezidan, si pa fer kiksoz, sa kouran antigouvernmantal la pou kontinie devlope e biento sitiasion pou vinn enkontrolab. Tipti pekadiy pe pran enn lanpler telman enportan ki dimoun pe pran kaka-zozo pou boulet kanon. Ros pe vinn perl, perl pe vinn ros.

PREZIDAN: Bann skandal pa pe ede. Sirtou kan lame minis, sef-departman, konseye tranpe dan malang, magouy, marday.

ADVAIZER: Tro boukou rimer pe sirkile. Lepep nepli konpran nanye. Li nepli kone ki pou kwar, ki pa pou kwar. Bizen met enn gran kout fren ar tousa.

PREZIDAN: Ki plan to ena dan to latet?

ADVAIZER: Nanye bien presi. Me mo sir ar lexperyans ki ou ou ena vit-vit ou pou trouv enn lide zenial. Toultan ou dir ki meyer sistem defans se latak. Kifer nou pa atake?

PREZIDAN: Bizen kone ki pou atake, kot pou atake, kan pou atake. Pou lemoman dilo la telman troub ki difisil pou trouv kler. Si fer enn fos manev, tou kapav vir ambalao. Ala kifer zot trouv mwa trankil. Mo pe rod zwenn kot mo pou apiy lapens.

ADVAIZER: Ou permet mwa fer enn komanter, Prezidan?

PREZIDAN: Koze.

ADVAIZER: Dan pei ena enn nouvo lagam ki pe balye partou. Sanzman, sanzman, sanzman. Kot ou pase dimoun koz sanzman, rod sanzman san ki zot kapav dir ki zot konpran par sa.

PREZIDAN: Mo bien kone kot to pe vini. Parye Vis-Prezidant finn manz to krann kouma li pe manz krann tou dimoun dan mo lantouraz. Li ole mo retir mwa, pas li labar, fer enn gran tamtam lor demokrasi jennder, egalite zom-fam. Mo kone sa proze la pa bet me pa ankor ler pou mo ale. Kan mo santi mo ler finn vini kikfwa se sa ki mo pou fer. Me mo ler pa ankor vini.

ADVAIZER: Erer Misie Prezidan! Mo ena enn lot lide. Mwa mo kwar bizen kre enn kouran antisanzman. Apiy lor bann valer tradisionel, lor kiltir ansestral. Bizen kre enn degou pou sanzman. Bizen ki finalman dimoun per sanzman.

PREZIDAN: Kimanier pou fer sa? Depi kenz-an nou finn boulvers tou bann rapor tradisionel pou deblok sitiasion ekonomik. Momem kreater sa nouvo lamod la. Difisil pou ki aster mo vir dan lot direksion.

ADVAIZER: Peyna pou sanz direksion. Nek bizen anbrouy dimoun. Dousma-dousma fer zot asosie sanzman ar ensekirite. Detourn zot latansion lor enn fos problem. Fer zot

depans tou zot lenerzi lor la ziska zot vinn feb, devide net. Lerla tou seki zot pou rode se manze, bwar, dormi. E zot pou fou nou lape pou enn bon bout letan.

PREZIDAN: To tro vag. Donn prezision.

ADVAIZER: Dan pei dimoun ki senboliz nouvote, enn lot manier viv, enn nouvo vizion kiltirel se Dr Hamlet. So travay, so manier viv, so bann lide, so repitasion, tousa fer li rant dan limazinasion popiler kouma senbol nouvo lavi. Dezir sanzman se li; senbol sanzman se li. Si nou'le touy anvì sanzman, nou bizen kas resor sanzman. Pou kas resor sanzman bizen tengn far Dr Hamlet.

PREZIDAN: Touy li! Non, li pou vinn enn martir.

ADVAIZER: Non, pa touy li. Okontrer! Bizen li vivan. Bizen fann otan labou ki posib lor li. Fini so repitasion net. Fasil pou eksit reflex konservater dan popilasion. Lor lapenn kapital, lavortman, letanazi, lamour lib etc. Mo kone fasil kwens li lor la. Li finn pran pozision onon lamour ek liberte. Zoli koze! Me kapav bien danzere si li tom dan lame zako.

PREZIDAN: Mo pa'le tann plis. Fer seki to kwar nesaser. Me rapel, mo pa konn nanye. Sa konversasion la zame finn ekziste. Me pa bliye! Dr Hamlet sort dan enn fami bien respekte dan pei. Dimoun kontan li, li ena enn bon repitasion. Tansion tousa boumerang lor nou. Lerla nou fini net.

ADVAIZER: Les sa dan mo lame.

SIZIEM TABLO

Dan konsiltasion Dr Hamlet

HAMLET: Fizikman, biolozikman to anparfet sante. To kapav gagn dis ti baba si to'le.

ZILIET: Pou lemoman mo pas. Mo ena lezot proze. Donk mo'nn desid pou interonp proses normal.

HAMLET: Komie semenn to ansent?

ZILIET: Set semenn apepre.

HAMLET: Medikalman peyna problem. Me ena de problem. Enn legal. Lot moral. Kapav ignor aspe legal. Dime lalwa kapav sanze. Eski to'nn reflesi lor so dimansion moral?

ZILIET: Mo kwar... Get sa Tonton! Pou mwa sex li pa zis enn organn reproduksion. Li osi... Li sirtou enn mediom pou exprim lamour. Sel erer, ni mwa, ni Ram pa ti pran prekosion nesaser. Me nou lentansion ti kler. Nou pa ti ole enn zanfan. Aster nou bizen koriz nou erer.

HAMLET: Pa zis zot de ki konserne. Ziliet, ekout mwa bien. Lavortman li pa enn metod famiplaning.

ZILIET: Mo pa pe dir sa Tonton. Mo pe dir ki ... ki ... Mo'nn bliye seki mo ti ole dir. Enn zanfan dan mo lavi zordi pou rwinn mwa net. Sa mo sir.

HAMLET: Ziliet, mo pa pe refiz ed twa, me mo ti pou plis alez si to pran enn semenn pou reflesi avan pran desizion final.

ZILIET: Mo'nn bien reflesi. Peyna lot solision. Bizen enteronp mo groses. Mo pa'le, mo pa kapav gagn sa baba la.

HAMLET: Dan enn semenn nou gete.

ZILIET: Dan enn semenn kapav tro tar.

HAMLET: To tro pesimis.

ZILIET: Non Tonton, mo pa pesimis, me mo'nn ariv mo top. Mo santi gargoulet pre pou kase. Difisil pou enn zom konpran sa. Difisil? Enposib.

HAMLET: Pa kwar mo pa konpran, Ziliet. To pa kwar to pe get problem la zis to kote. Mem to mazer, lib ek endepandan, problem la konsern plis ki twa. Moralman ek legalman mo konserne. Pa dir mwa fer koumadir mo zis enn senp ekzekitan. Twa to'nn fini pran to desizion. Donn lezot letan pou zot pran zot desizion.

ZILIET: Mo ti kwar to ti'nn fini pran pozision lor sa isyou la.

HAMLET: Anmedsinn nanye pa fer anvrak. Sak ka dimann enn latansion partikilie. Pa

kwar mo pe zwe boure.

ZILIET: Pourtan tou paret kler, senp.

HAMLET: Nanye pa senp. (*Li ouver enn tirwar, tir enn ti bwat.*) To trouv sa? Se enn nouvo prodwi efikas. Li pa anvant isi. Enn zinekolog ki kamarad ar Orfilia ti donn li sa. Lalwa nou pei pa permet ni so lavant, ni so itilizasion. Les sa. Problem segonder ... Selon enn letid ena enn pour san risk ki li provok enn lemorazi ki pou nesesit tretman dan lopital. Lerla sa vinn enn zafer lapolis.

ZILIET: Tousa tro konplike pou mwa. Pourtan lamour li enn zafer senp, natirel.

HAMLET: Pa dan nou lemonn. Isi lamour enn pese. Enn marsandiz. Mo pou ed twa mo ti gate. Donn mwa enn tipe letan. Pa bizen to tris. Ale, fer enn sourir.

SETIEM TABLO.

Lor lasenn. Dernie senn enn pies-teat, "Pa Tou Koze Ki Bon".

MAZISIEN: Mo ti dir twa fale pa to sey sa nouvo mazik la. Mo pa ankor bien konn so foul paver. Get ki finn arive! Enn veritab katastrof! Sitiasion finn vinn enkontrolab. Zis parski to pa ekout konsey pli gran ki twa.

APRANTI MAZISIEN: Gran Lespri, ler ou ti'nn rakont mwa porte ou gran dekouvert mo kiryozi ti telman eksite ki dormi mo nepli ti kapav dormi. Kouma enn obsesion, tantasion swiv mwa partou. Yer, mo ti profite ki ou pa ti la pou sey formil mazik la. Extra, Gran Lespri, extra. ... Zis aret li ki mo pa ti kapav.

MAZISIEN: Zis aret li! Eski to'nn konsider dega ki to'nn fer?

APRANTI MAZISIEN: Non.

MAZISIEN: Kisannla pou peye?

APRANTI MAZISIEN: Pa zis mwa.

MAZISIEN: Kifer?

APRANTI MAZISIEN: Lezot 'si responsab.

MAZISIEN: Kisannla?

APRANTI MAZISIEN: Ou.

MAZISIEN: Mwa?

APRANTI MAZISIEN: Ou pa ti bizen dir mwa ou sekre.

MAZISIEN: Mo ti koz zis ar twa parski mo ti kwar kapav fer twa konfians. Aster to zet blam lor mwa?

APRANTI MAZISIEN: Gran Lespri, ou bien kone: Pa tou koze ki bon! (*Rido. Aplodisman. Ziliet ek Ram dan lasal. Ziliet asiz anplas, li pe reflesi.*)

RAM: O.K Ziliet , nou chal. Ki ariv twa? To'nn trouv mirak?

ZILIET: (*Silans.*)

RAM: Bannla pe atann nou. Nou pou anretar.

ZILIET: Al touzour twa. Dir bannla exkiz mwa. Pli tar kikfwa!

RAM: Ena problem?

ZILIET: Pa tou koze ki bon. Rapel. Salam. (*Li sorti. Ram get li ale. Li pe santi lay.*)

WITIEM TABLO

Kot Hamlet ek Orfilia.

HAMLET: To lib tanto?

ORFILIA: Kifer?

HAMLET: Ena enn zoli ti komedi pe zwe ansemoman. Si to peyna okenn angazman nou ti

kapav ale.

ORFILIA: Kifer non.

HAMLET: Korek alor. Mo vinn pas pran twa 7.30 pil. Apre teat nou va al manze parla.

ORFILIA: Ki to finn deside pou Ziliet?

HAMLET: Mo pe zwenn li dime. Mo pe donn li pilil I.G.

ORFILIA: To ena bien rezon. Pa gagn drwa enpoz enn zanfan lor li. Fode pa fer li degout lamour, degout zanfan, degout lavi. (*Telefonn sone.*) Les li. Mo al pran. ... Alo ... Wi, li lamem. Mo pas twa. Pou twa sa. To ser. (*Hamlet pran telefonn.*)

HAMLET: Wi Ermionn. ... Get sa bwat la! ... Li pe segne boukou? ... Fer met li dan klinik toutswit. ... Wi labamem. ... Mo sorti toutswit. ... Pli tar va get sa. Okip irzans dabor. ... Ermionn gard to kalm. (*Li poz resepter.*)

ORFILIA: Grav?

HAMLET: (*Silans. Li dir wi ar so latet.*) Ziliet. Li'nn rant dan mo konsiltasion, pran enn pilil I.G. Li pa'nn swiv mod-danplwa. Li pe fer enn lemorazi serye. Sori Orfilia, mo bizen ale deswit.

ORFILIA: Mo vinn ar twa.

NEVIEM TABLO

Dan biro Advaiser.

ADVAIZER: Bizen kre enn sikoz. Met so tit " Marsan Lamor". Atak bann dokter ki pratik lavortman.

ZOURNALIS: Mansionn non?

ADVAIZER: Tro boner. Bizen enn kanpagn intoxikasion dabor. Bizen fer piblik soupsonn tou sa bann intelektiel ar gran-gran lide la. Kre enn isteri antisanzman.

ZOURNALIS: Lartik la pou enpe meg. Pa kapav gagn enpe plis detay pou fer li vinn plis spektakiler? Fer dimoun aste lagazet kouma araze.

ADVAIZER: Bizen rekonet li malen. Difisil pou gagn li sannkoutla. Li'nn sov so nies. San tro problem. Apre sa ena lezot dokter ki kouver li. Mo bizen aste detrwa dokter ki pe bat lamok. Fer zot travay espion pou mwa. Les tousa dan mo lame. To redakter-an-sef kimanier?

ZOURNALIS: Li manz dan mo lame aster. Li pibliy tou seki mo ekri, lizie ferme.

ADVAIZER: Nou konn tou so pese. Li kone si li bouze, li manz feyaz. Twa to peyna pou trakase ditou. Mo'nn fini koz ar Prezidan. Li pe pans pou donn twa enn lanbasad. Pou lemoman nek fer lespri travay. Tir mari plan pou deng Dr Hamlet, chombo li par zafer la.

DIZIEM TABLO

Dan konsiltasion Orasio.

ORASIO: Mo'nn sey tou seki siyans medikal ti kapav fer. Sel zafer ki ankor dan nou pouvwar se anpes li tro soufer. To mama enn madam ki ena enn kouraz mons. Mo kone so soufrans atos me li pa les kone.

HAMLET: Mem aletranze?

ORASIO: To pou fer bonnfam soufer enn ta dan vid. Gaspiyaz.

HAMLET: Orasio! Pa kapav fer nanye pou Mazeste?

ORASIO: Sori Hamlet. Sori mo frer. Kan so ler vini pou bizen ed li ale kouma enn gran Madam, kouma nou'nn toultan konn li. Kouma Mazeste.

HAMLET: Komie letan?

ORASIO: Detrwa semenn, detrwa mwa.

HAMLET: Mersi Orasio.

ORASIO: Peyna pou dir mersi. Mo sagren mo pa kapav fer plis. Bon kouraz.

ONZIEM TABLO

Dan lakaz mama Hamlet. Ziliet, Misie Kapilet, Orasio, Orfilia ek Hamlet dan salon. Vant Orfilia bien gro, li pre pou gagn so baba. Akote se lasam mama Hamlet. Ermionn Kapilet ar li.

ORASIO: Choula la pe monte. Petision, manifestasion, lartik, lemision. Monte mem tansion. Ki ena deryer tousa?

HAMLET: Zot pe rod detourn latansion. Bizen bouk emiser.

ZILJET: Tonton Hamlet, tousa pa fer twa per?

HAMLET: Pa kone kimanier tousa pou fini. Per pa per, lavi bizen kontinie. Ziliet, kan to pe parti?

ZILJET: Samdi prosen.

HAMLET: Mo bizen donn twa ladres ek telefonn detrwa kamarad laba. Vinn get mwa dan mo kon... E bizen fer atansion ar twa!

ZILJET: To fer mwa gagn latet, Tonton.

HAMLET: Pe badine do malen. Vinn get mwa. Ena detrwa ti zafer serye pou twa. (*Ermionn rantre. So lizie rouz. Trouve li finn plore. Ziliet galoupe al may li. Li al asiz dan enn kwen.*) Kimanier li ete?

ERMIONN: Ham, ki pese Mama finn fer pou li soufer koumsa? Peyna enn anz saritab pou enn vie dimoun malad? Bondie, Bondie! Eski tou sa soufrans la nesaser? (*Orasio get Hamlet, Hamlet get Orasio. Orasio fer enn ti sign ar so latet.*)

HAMLET: Orasio, mo kwar ti'a bon to pa la.

ORASIO: Mo pa pou les twa tousel.

HAMLET: Orasio, pliz! Zot pou sey may to 'si dan lak. Res andeor pou to kapav ed mwa. Silteple Orasio! Mersi pou to solidarite, me kwar mwa to bizen res andeor. Fode pa nou toulede tonbe anmemtan. Bizen kikenn kontinie debley teren. Mo ler finn arive. Bondie

Lamour pe dikte mwa mo devwar. ... Ale Orasio. Ale matlo. (*Orasio pran sime sorti. Misie Kapilet swiv li.*) Zorz, to 'si to pe ale?

MISIE KAPILET: Pa kapav les Orasio tousel! (*Li sorti.*)

DOUZIEM TABLO

Dan lasam mama Hamlet.

ORFILIA: Enn ti kwiyer zi Mazeste? Li pa pe reazir.

HAMLET: Li finn vinn tro feb. Mo sir li pe tann nou. Mazeste, Orfilia pou gagn enn tifi. Nou pou apel li Kawnselia. Mazeste mo sir to pe tann mwa. ... Mo pou fer twa aret soufer. Dan enn timama tou to lapenn pou fini. To pa pou santi nanye. (*Li fer enn pikir ar so mama. Li trap so lame.*) Bonswar Mazeste. Mersi pou tou lamour ki to finn donn mwa. ... Kawnselia pe ale, Kawnselia pe vini.... To rapel kan... ... Bonnwi Ma. (*Li pe plore. Orfilia koste kot li. Li poz so latet lor vant Orfilia.*)

TREZIEM TABLO

Blakaout lor lasenn. Jingle flas-info. Atraver oparler.

" Nou enteronp nou lemision pou anons enn nouvel bien-bien grav. Lapolis finn aret Dr Hamlet. Zot soupone ki li finn komet plizier krim kont limanite. Enn lafoul ostil finn rasanble divan so lakaz. Zot pe dimann re-entrodire lapenn kapital. Taler dan bilten lenformasyon, nou pou donn zot plis detay. "

RIDO

HAMLET II

PREMIE TABLO.

Dan enn lakrwaze, dan enn pozision bien stratezik, ena enn lakaz vie me bien antreteni. Zistwar la deroule dan lavarang ki fer fas lodians. Bann akter pou fer koumadir lakrwaze la travers oditoryom. Bann personaz pou pas par oditoryom pou mont lor lasenn. Drwat dan fon ena de laport sasi par lekel kapav rant dan lakaz la. Ler rido leve, Gouna, enn madam anviron 70 an pe asiz lor peron, pe triye bred. Tanzantan li lev so latet pou get roulman dan lakrwaze. Salerla ena bel sirkilasion.

GOUNA: Kouma zot ole pa ena aksidan? Lontan kan enn loto pase dimoun ti pe sorti deor pou gete, koumadir mirak. Aster tanto zwenn gramaten, gramaten zwenn tanto, me tapaz loto zame arete. Parfwa zot fer tapaz sitan for ki mo pov lakaz tranble. Bizen koz dan oparler pou dimoun kapav tande...

ENN LAVWA DAN LODIANS: E Tantinn, taler mo amenn ou komision.

GOUNA: Hen ki to dir? Mo kwar mo pe vinn sourd. Tansion! Get sa bwat la. Manke tap ar li. Sa bann sofer la mo dir ou. Koumadir lavi p'ena valer... (*Li koumans mirmir enn sante. Dousma-dousma so lavwa vinn pli kler, pli for.*)

Pa bate li, misie
Ayo mo gran misie,
Li pe koz laverite,
Li napa enn pares,
So saret ti tas dan labou.

Mo kwar mo saret 'si finn tas dan labou. Dan labou? Dan koltar? Dan lakrwaze koltare. Pa bate li, misie...

(*Enn kou tann enn bien gran tapaz. Gouna diboute get dan direksion lodians, ki reprezant lakrwaze dan lespri bann akter. Dibri, panik.*)

Mo ti kone! Depi gramaten mo santi sa pou arive. (*Dibri kontinie: tronp loto; lasirenn lapolis; moter elikopter.*) Enn masak mo sir! (*Enn zennom anviron 30 an pous so bisiklet rantre. So larou divan kabose.*)

GOUNA: Ki finn ariv to bisiklet, Rajoo?

RAJOO: Pa koze tantinn! Ler tourdisman leve mo vir deryer pou gete. Mo rant drwat lor enn miray.

GOUNA: To'nn trouve! Lontan ti ena baraz fatak, baraz banbou. Zot'nn ras tou, met miray partou.

RAJOO: Be ki mo'nn fer?

GOUNA: Pa twa do pagla. Sa bann bourik la.

RAJOO: Ou'nn trouve ki'nn arive?

GOUNA: Ki'nn arive?

RAJOO: Eestraa mo dir ou. Dir ou loto fransi miray. Bis fer lakordeon. Kamion fer koustik.

GOUNA: Ena dimoun blese?

RAJOO: Pa kone. Mo kwar!

GOUNA: To'nn amenn mo komision?

RAJOO: Mo ti pe amenn li mem. Lerlamem mo'nn kraz lor miray.

GOUNA: Fer sagren. Bon, donn mwa mo kas.

RAJOO: Enposib, mo bizen repar mo bisiklet.

GOUNA: Ki mo kas vinn fer ladan?

RAJOO: Akoz ou kas, aster mo bisiklet dan pens. Kot mo pou gagn kas pou repar sa?

GOUNA: Sa kas dan to pos la, pa pou twa sa. Pou mwa sa. To dwar mwa.

RAJOO: Pou rann ou tantinn. Ki ou trakase? Zis enn ti retar.

GOUNA: Letansa kabri manz salad. Kan to pou repar robine saldeben?

RAJOO: Get sa bwat la. Mo'nn bliye amenn zouti. Parol, tantinn, mo pou fer li.

GOUNA: Kan poul gagn ledan!

RAJOO: Salam tantinn! Fer tansion, ena deinjer deor. Dan aksidan laport vann-prizon finn defonse, enn kriminel danzere finn kas pikan. Ferm laport-lafnet. Movezer lor baz. (*Li pous so bisiklet, travers lodians, li ale.*)

GOUNA: Rajoo, Rajoo! ... Labrim pe tombe. Dan enn timama marenwar pou rant partou. Mo louvraz pa'kor fini. Louvraz zame fini. (*Li rant dan lakaz.*)

DEZIEM TABLO

Mem dekor ki premie tablo. Apre dine. De koup rant dan lavarang la par laport sasi. Jo, anviron 50 an (garson Gouna) ek so fam, Saro, omwen 15 an pli zenn ki li; Nila (tifi Gouna), anviron 40 an, ek so mari, apepre mem laz. De koup bien ordiner, ki respekte zot rol tradisionel dan sosiete.

JO: Mo'nn tro manze. (*Li frot so vant, rot enn kou, al asiz dan enn fotey. So fam swiv li, enn ver soda dan so lame.*)

SARO: Bois ça cheri. Li pou fer toi dubien.

JO: Sak fwa mo vinn kot mama, sirtou zour so laniverser, mo manze kouma koson.

NILA: Koumadir Etiopien finn trouv manze dan dezer.

SARO: Mais cheri lakaz osi to mange bien. To toultan netway to lasiet propre.

JO: Normal! Mwa ki lav lasiet ... E Gary, kifer to silansie koumsa? To finn perdi enn tabisman?

GARY: Mo pe reflesi lor sa lakrwaze la. Li kouma enn lakrwa ki later pe sarye. Sak zour li vinn enpe pli gran, enpe pli larz, enpe pli lour . Koumadir enn zour so prop pwa pou kas li. Lot zour mem ti ena enn aksidan grav isi. Nanye pa'nn sanze. Nek get zot! Lizie lor koltar-gransime personn pa trouv seki pe traverse. Pourtan nou dan enn lakrwaze.

NILA: E kot mama? Mo'nn dir li pa lav lasiet. Gary gro pares, olie fer ler lor lakrwaze, vinn donn mwa enn koudme met lord dan lakwizinn. (*Nila ek Gary sorti par laport sasi.*)

JO: Al donn enn ti koudme twa'si.

SARO: Mo ti fer salad talerla... To'nn dir li?

JO: (*Silans.*) ... Difisil! ... Pa gagn kouraz. Pou kas so leker.

SARO: Me bizen fer kiksoz. Mazinn nou zanfan!

JO: Mazinn mo mama foutou.

SARO: Pa besoin to vulgaire.Si to koz koumsa, je pars.

JO: Sori! ... Zour so laniverser ...O.k! Taler nou lev sa koze la. Nou tou dan lakrwaze. Ena kone, ena pa kone. Ena ki fons drwat, ena ki tourn brit, ena lespri anpann aret sek.

SARO: Aret radote. Pourtan mo ti bien dir twa avan nou vini, fale pa to bwar zordi. Gard latet fre pou kapav pran desizion ki bizen ... Komie letan ankor sa grimas la pou kontinie? Mo finn plen sakrifie mo lazennes .

JO: Kalme twa koko. Pa enn zour pou lager zordi.

SARO: To apel sa lager, mo apel sa rezone. Get bien otour nou. Get ki kalite devlopman finn ena. La, nou pe asiz lor enn minndor. Olie azir, ki nou pe fer? Nou pe les sipa ki santiman anpes nou trouv kler. To ankor enn baba.

JO: Shuuush! Kikenn pe vini. (*Saro fer sanblan li pe admir bote lakrwaze la.*)

SARO: Ar tou sa bann far ki monte, desann, krwaze, vadire enn filwar diaman.(*Nila rantre.*)

JO: Kot Gary? Ki mama pe fer?

NILA: Gary ek so belmer pe kouchou-kouchou dan lakwizinn. Saro, to'nn tann sa rimer ki pe sirkile la?

SARO: Ki rimer?

NILA: Sip a enn soukoup-volant. Ena mem dir zot finn trouv enn dimoun sorti ladan. Koze la pe fane kouma feyaz dan siklonn.

SARO: Ena tro boukou rimer dan sa pei la. Si dimoun ti fer zot lespri travay enpe plis, mo sir mo ti pou plis ere.

NILA: Enn ros dan to zarden sa Jo! ...Ala zot pe vini.(*Gouna ek Gary rantre.*)

GOUNA: Ki pou fer ar to bonom la? Enn robine li pa fouti repare.

GARY: Dan sa lakaz la ena zis vieyri. Bizen skrap, fou deor. Efase, refer!

GOUNA: Kouma so propriyeter Gary, kouma so propriyeter.

GARY: Mo pa ti ole dir sa.

GOUNA: Bon! Kisannla pou bwar kafe, kafe dan bwat, pa kafe pile; kisannla pou bwar latizann vie bonnfam?

JO: Asiz twa 'ma. Nou'nn bien manze, bien bwar. Nou asize, rilax, koz-koz enpe ... Tann dir ti ena enn lot aksidan grav? Sa rezion la pe vinn bien danzere. Tro boukou fouka lor volan. Laysenns gagn dan lanvlop, fitnes lor kousen.

GOUNA: To pa kone ki Rajoo ti dir mwa lot zour. Samem zour aksidan la. Enn prizonie profit aksidan, li maron.

SARO: Me wi! Ti dan niouz sa ... Tann dir enn kriminel move danzere. Ti ena so foto dans les journaux.

JO: Abon! Pli grav ki mo ti kwar ... 'Ma, bizen mazinn ou sekirite.

GOUNA: Mwa ki mo vinn fer ladan?

SARO: Maman, ou pa kapav res dan enn landrwa malfame. Des catastrophes sur la route; des criminels en vadrouille. Enough is enough!

NILA: E vouzot! Zot pe fer koumadir nenport ki moman enn bom pou tom lor nou. Zot konn enn landrwa kot p'ena ditou danze?

GOUNA: Si zot kwar zot pe rod fer mwa per pou mo vann mo lakaz, bliye. BLIYE ! Kan mo mor bann eritie va gete ki zot anv'i fer. Tank mo vivan pa sey derasinn mwa.

JO: 'Ma mo pe mazinn to dibien.

GOUNA: Les mo okip mo zafer.(*Li leve, li rant dan lakaz. Nila leve pou swiv li.*)

JO: Non Nila res la. Tou dimoun res anplas. Nou bizen koze ... Bonnfam pa kapav kontinie res tousel isi. Tro danzere pou li, pou nou, pou tou dimoun. Sa lakrwaze la finn vinn enn simitier. Enn zour enn pwalour pou kit sime, pou vinn mont lor sa lakaz la. Kraz tou, satini partou. Antan ki fis-ene mo pa gagn drwa krwaz lebra, get sa arive.

NILA: Be kot mama pou reste? Ena plas kot zot Jo? To konn bien, kot mwa mari sere. Mama pa pou kit so lakaz pou al viv dan enn ,enn ... Kouma apel sa?

SARO: Enn home.

NILA: Samem.

SARO: Ki pa bon ar sa?

NILA: Mo ti'a kwar mama ti pou prefer viv ar so zanfan.

SARO: Ma fille ant souhaitable ek pratiquable ena un monde de difference. Nila, antan ki gran belser, mo kwar li mo devwar explik twa problem la ausi clairement que posible. Sa bout later kot nou pe diboute la, li vo une fortune.

NILA: Kifer nou pa vann li. Lerla nou va aste enn zoli lakaz pou mama pre kot nou ousa pre kot zot.

SARO: Gran beta! Vann later? Latet pa bon? Ala ki bizen fer. Kraz lakaz la, mont enn blok flat.

NILA: Letansa?

SARO: Ki letansa? ... Han! To'le dir antretan.

NILA: Samem. Mama pou vinn res kot zot?

SARO: Sa ti pou mo plus grande satisfaction. Malheureusement c'est pas posible.

NILA: Kifer?

SARO: Mo pe ouver enn beauty parlour kot mwa. Mo pou bizen boukou lespas pou mo nouvo biznes. Sa fer mo leker fermal. Maman ti pou sitan dan bien kot mwa. Malsans!

NILA: Enn bwat sa! Be kot mama pou viv, si koumsa? Gary, twa ki to panse?

GARY: Ki zafer? Sori, mo pa ti pe ekout konversasion. Mo ti pe fer ler lor lakrwaze.

NILA: Si koumadir bizen kraz lakaz isi pou rekonstrir, kot mama kapav reste letansa?

GARY: Pa kone mwa. Be, si li 'le, li kapav vinn kot nou. Me li pou bien-bien zene. Nou lakaz move sere. Si li pa mainn, mwa mo pa mainn.

NILA: Pou enn ti bout letan, pa fer nanye.

SARO: Normal li pou enn ti bout letan. Personn pa imortel.

JO: Saro!

SARO: Ki mo'nn dir?

JO: Nanye. (*Gouna rantre ar de kofre. Li donn enn Saro ek enn Nila.*)

GOUNA: Pou mo laniverser 70 an mo finn desid pou donn zot de tou mo bizou. Toulede kofre ena mem valer. P'ena pou lager.

NILA: 'Ma kifer to pe fer sa? Repran to bizou. Papa ti donn twa sa.

GOUNA: Ki mo pou fer ar bizou aster. Mo tro vie pou tousa.

SARO: To maman ena rezon.

JO: 'Inn ler pou ale. Mama bizen dormi, ena pou travay dime. Nila, to'le mo depoz twa?

NILA: Mersi pedana! Me par bis mwens traka. Timama nou arive. Ar loto bizen fer letour.

GARY: Chal, chalon, chale! Madam Gouna, pa bliye gard ou sourir. Mother goo'night, goo'night mother. Pa bliye met take dan laport. Tann dir ena Nanar ek E.T pe lager pou kontrol baz. Salam 'Ma. Nou'ale Nila, tansion rat dernie bis. Good night, ladies, good night. Jo, dan lakrwaze bizen kone ki sime pou pran. God bless!

(Gouna get so bann zanfan ale. Li dibout anplas. Spot lor li vinn dim. Li ni tris, ni ge.)

GOUNA: (*Koz tousel*) Bann zoli zanfan! Bondie beni zot. Zot pa move. Sakenn konn fardo so lakrwa. Tro fasil pou zize ... Get tou sa bann dimoun dan lakrwaze la. Sakenn kone ki li li pe sarye. Seki dan bis, seki dan loto, seki lor bisiklet, sakenn konn so soufrans. Mem sa ti garson ki pe rod sot sime la ... Pa fasil! ... Me tousa pa enportan. Nepli enportan. Pa kone kifer? Zordi mo santi koumadir mo enn lot dimoun. Koumadir, ... kouma ... Kisannla sa? (*Enn lonbraz vinn par deryer Gouna, may li, bous so labous, ris li dan lakaz, ferm laport.*)

TRWAZIEM TABLO

Mem dekor. Ena enn bisiklet apiye ar peron. Rajoo sorti par deryer lakaz. Li paret pa pe bien konpran ki pe pase. Li get otour li, grat so latet. Tou bann batan laport, lafnet ferme.

RAJOO: Mo kwar mo pe vinn toktok. Depi enn semenn toulezour mo vinn isi. Pa trouv tantinn so bout. Tap laport, tap lafnet, personn pa reponn. Douk sa. Tansion finn ariv tantinn kiksoz. Non do pagla, to pa trouve bann fouzer krent, lavarang bien prop, ena enn loder nef. (*Enn zouvriye rantre. Li pe sarye enn gro sak. Li poz li anba, ouver li, tir enn po lapentir, penso, etc. Li koumans pentire, fer koumadir personn pa la. Rajoo dres lagorz pou atir latansion. Okenn reaksion. Li al ver zouvriye la, tap so zepol.*) Bonzour.

ZOUVRIYE: Bonzour.

RAJOO: Tantinn la la?

ZOUVRIYE: Ki tantinn?

RAJOO: Samem, madam ki res isi.

ZOUVRIYE: Personn pa res isi. Lakaz la vid. Mwa mo la pou fer reparasion, met prop, pentire.

RAJOO: Si mo dir ou ena enn dimoun, enn vie madam, ki res la. Li apel tantinn Gouna. Ki ou dir?

ZOUVRIYE: Ki ou'le mo dir?

RAJOO: Ou ki ou?

ZOUVRIYE: Mwa ki mwa? Mwa mo mwa. Ou ki ou?

RAJOO: Mera nam Rajoo.

ZOUVRIYE: Bon mera nam rajoo, eski ou kapav les mwa fer mo travay trankil? Mo bizen rann louvraz zordi.

RAJOO: Ou dimoun nou pei ou?

ZOUVRIYE: Mo dimoun tou pei.

RAJOO: Zame mo finn trouv ou isi avan.

ZOUVRIYE: Boukou dimoun ena lizie me zot pa trouv kler; zot ena zorey me zot pa tande.

RAJOO: Ki ou'le dir? Mo enn pagla?

ZOUVRIYE: *(Pa pran li kont.)*

RAJOO: Mo pe koz ar ou. Reponn. Ou pou reponn ou pa pou reponn?

ZOUVRIYE: *(Silans)*

RAJOO: Get sa misie! Ou tro gran bay ou? Mo tro fay pou koz ar mwa? Taler mo ...

ZOUVRIYE: *(Fixe li. Ena enn zafer spesial dan so regar. Rajoo entimide.)*

RAJOO: Bon! Si ou pa pou koze mo prefer ale. Mo kwar lapolis bizen kone ki pe pase isi. (*Zouvriye fer enn pa dan so direksion. Rajoo krake, lor vites pran so bisiklet, tire.*)

ZOUVRIYE: Oke tantinn, ou kapav vini. (*Batan dibwa ouver, Gouna rantre.*) Bizen fer vit. Sa pinokio la, mo sir, pou'al lapolis.

GOUNA: Pov Rajoo! Enn bon garson sa, me enpe pike. Kouma mo konn li, li pa pou al lapolis. Li pou al fer enn letour, li pou revini pou sey konpran ki pe deroule. Tou mannyer, li pa pou kapav al bien lwen. Sak fwa li emosione, li fer aksidan. Pa trouv drol li revini, pe sarye so bisiklet lor so zepol.

ZOUVRIYE: Tantinn, laklos depar pre pou sone.

GOUNA: Ayo! ... Kot to pou ale depi isi? Enn zour pa enn zour, zot pou gagn twa. Kifer to pa rann lekor? Dimann enn nouvo zizman. Si mwa ar mo ti latet mo finn konpran twa, mo sir enn bon ziz bizen konpran.

ZOUVRIYE: Lalwa pa permet. Lalwa dir mo enn dokter. Enn dokter bizen sov lavi, li pa gagn drwa donn enn pasian koudme pou mor.

GOUNA: Pa enn pasian, pa nenport ki pasian. To prop mama! Kanser zeneralize. Pe korde ar douler. Nepli ti ena lespwar. Hamlet , to pe tortir to nam pou nanye. Dan to plas mo ti pou fer mem zafer.

HAMLET: Ler mo ti fer li, mo ti kwar mo ti ena rezon. Me ... Pa kone ... Koumadir mo ti pe rod zwe Bondie. Tantinn ler finn arive. Si may mwa isi, se ou ki pou gagn lanouyman. Vomie mo ale ... Madam Gouna, ou bann zanfan ena rezon. Tro danzere viv tousel isi. Sey trouv enn aranzman.*(Li desann peron, li ale.)*

KATRIEM TABLO

Gouna lor peron pe triye bred. Rajoo rantre, pe sarye so bisiklet lor so zepol.

GOUNA: Ki ariv twa Rajoo? To bisiklet pe mont lor twa?

RAJOO: Pa koze tantinn, mo'nn rant lor mem miray.

GOUNA: Ankor! Ki manier?

RAJOO: Ler mo sorti isi , mo desid pou monte-desann, pou yam so tranzaksion. Mo pe bien roule. Enn kou ki mo trouve? Li pe marse lor trotwar. Mo fer koumadir mo pa'nn trouv nanye. Ler mo pas pre kot li , li pez enn lizie ar mwa. Tantinn, ki mo pou dir ou? Mo tourdi, mo touv zekler. Mo rebez ar mem miray. Lagign mo dir ou.

GOUNA: Ki to pe radote do pagla?

RAJOO: Li pa ti la?

GOUNA: Li? Kisannla?

RAJOO: Samem. Deklar zouvriye.

GOUNA: Rajoo, mo kwar to finn tom lor to latet. Pa ti'ena personn isi.

RAJOO: Koumadir ou ti pe koz ar li ... anfen delwen. Ou sir? Personn pa...?

GOUNA: Rajoo to bizen al get enn dokter latet.

RAJOO: Pourtan mo ti sir mo...

GOUNA: To finn amenn mo kas?

RAJOO: Kas! Nek get mo bisiklet tantinn.

GOUNA: Pa fer nanye. Pran li pou twa. Donn twa kado.

RAJOO: Kado! Ou finn gagn lotri?

GOUNA: Lotri? ... Wi, kapavet ... Mo ti bloke dan enn lakrwaze me mo finn reysi trouv sime ki bizen pran. Lakrwaze nepli fer mwa per.

RAJOO: Ou sir pa ou ki bizen al get dokter, tantinn?

GOUNA: Ki pri mo kapav gagne pou sa lakaz la? Mo finn desid pou vann li.

RAJOO: Bap! Ena boukou kas ladan. Kapav aste detrwa flat. Mo larg kourtie lor la?

GOUNA: Si reysi, pou ena enn bon kado pou twa ... Bon! Mo bizen al kwi manze. (*Li leve. Rajoo met so bisiklet lor so zepol, desann dan oditoryom. Ler li ariv omilie...*) Rajoo, finn ariv ler pou to marye.

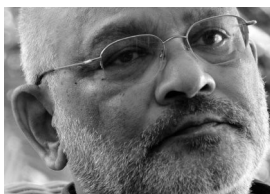
RAJOO: Marye? Mwa? Tantinn, mo ankor bloke dan lakrwaze. Pa kone ki sime pou pran ... Dir mwa tantinn, kisannla sa dimoun ki ti pe koz ar ou la?

GOUNA: Kikfwa Nanar. Kikfwa E.T. Kikfwa Hamlet.

RIDO

Dev Virahsawmy

foto Andrea Chung

Dev ti ne le 16 Mars 1942 dan vilaz Quartier Militaire e li ti grandi dan Goodlands avan li al viv ar so granparan dan Beau-Bassin. Apre so H.S.C li ti al etidie dan Liniversite Edinburgh dan Scotland. Laba li ti etidie literatir Franse ek Angle e li ti spesialisize dan lengwistik aplike. Pou so diplom li ti ekrir enn disertasion (*Towards a Re-evaluation of Mauritian Creole*) lor Kreol Morisien ki depi sa lepok la li dir bizen apel 'Morisien'.

Kan li ti retourn dan pei Moris li ti koumans travay profeser e an 1968 ansam ar Paul Berenger, Jooneed Jeeroburkhan ek lezot kamarad li ti kre MMM. An 1970 li ti eli depite dan enn eleksion parsiel. An 1972 Dev ek plizier kamarad MMM ti pas preske enn an dan prizon politik.

An 1964 Dev ek Loga ti marye. Zordi zot ena de zanfan (Saskia ek Anushka) e trwa tizanf (Anastasia, Yann ek Rachel).

Dev finn ekrir boukou **lor** Kreol Morisien (Morisien) e **an** Kreol Morisien.

Parmi so bann pies teat ena *Li, Linconsing Finalay, Zeneral Makbef, Dokter Nipat, Galileo Gonaz, Toufann, Sir Toby, Mamzel Zann, Ziliet ek So Romeo, Ti-Marie, Prezidan Otelo, Tabisman Lir, Bistop, Dernie Vol* etc.

Dev finn ekrir plis ki 20 rekey poem. Parmi ena *Disik Sale, Les Lapo Kabri Gazouye, Lalang Peyna Lezo, Kayse Ba?, Zozo Mayok, Lonbraz Lavi, Petal ek Pikan, Zwazo Samarel, Koza pa Zaza, Latizann Pou Letan Lapli, Fetdemor, Dan Danbwa Ena Dibwa, Ler Ek Lagam Mazik, Nou kwar nou kone, Viv enn lot manier, 100 Sonet* etc.

Apart bann tizistwar, Dev finn ekrir 5 novela ek enn roman, *Souiv Larout Ziska ...*

Li finn osi tradir bann klasik kouma *Julius Caesar, Much Ado About Nothing, Macbeth, Hamlet, King Lear* par Shakespeare, *Tartuffe* par Molière e *Le Petit Prince* par Antoine de Saint-Exupéry.

RETOURN LAO